Nr. 189 (15.268). Lwów, wtorek 22. sierpnia 1939. Rok LX.
Ч. 189 (15.268). Львів, вівторок 22. серпня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністр. 229-41
Телефон Друкарні 9-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504 ННК
„ Банку Чеських Леґіон — Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ

Зірвання японсько-анґлійських розмов

МОЖНА СПОДІВАТИСЯ В КОЖНІЙ ХВИЛИНІ.

ТОКІО, 20. 8. Агенція Домеї повідомляє, що в Пекіні відбулася вчора важна нарада високих японських старшин під проводом команданта японського війська в Північному Китаю ґен. Сохіяма. На тій конференції вирішено з уваги на можливе зірвання японсько-анґлійських переговорів видати спеціяльні доручення. Японське командування в Північному Китаю імовірно звернулося до уряду з домаганням визначити анґлійському амбасадорові в Токіо точний речинець, до якого Анґлія мала би дати відповідь на японські пропозиції полагоди фінансових і монетарних справ на терені Тієнтсіну. Якщо Анґлія не дала би в означеному речинці відповіди, тоді то Японія вважатиме переговори зірваними.

Райтер подає в останній хвилині, що в японських міродатних колах панує думка, що остаточного зірвання розмов у справі Тієнтсіну можна сподіватися кожної хвилини.

Анґлійська заява та японська відповідь у справі Тієнтсіну.

ЛЬОНДОН, 20. 8. ПАТ. Форін Офіс проголосило новий комунікат у справі переговорів між Японією та Анґлією. Комунікат пригадує давні постанови та ходи переговорів і заявляє, що у справах політичних осягнено порозуміння, одначе у справах фінансових японський уряд поширив свої домагання на справи, в яких зацікавлені теж інші держави. Велика Британія не хоче таким чином відволікати полагоди тих справ. Британський уряд готов піти на деякі зміни дипльоматичних актів, що управильнюють права закорд. інтересів у Китаю, одначе не може того зробити без порозуміння із згаданими зацікавленими державами.

ТОКІЮ, 20. 8. Японське міністерство закордонних справ проголосило теж зі свого боку комунікат, в якому стверджує, що британський уряд хоче викликати інтервенцію третіх держав у справі Тієнтсіну. **Японія ніколи не зможе погодитися на таке поставлення справи та не погоджується з анґлійським твердженням, що тих справ не можна поладнати двосторонніми розмовами між Японією та Великою Британією. Японський уряд не погоджується, буцімто японські пропозиції „не мали льокального характеру".**

У справі шанґайського інциденту рішили японські урядові кола зайняти сильне становище, вважаючи, що той інцидент є визовом киненим Японії. Всю відповідальність за інцидент спихає Японія на управу міжнародньої концесії.

МАДРСЬКА МЕНШИНА В РУМУНІЇ ВДОВОЛЕНА.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Представники мадярської меншини в Румунії, що є заразом членами парляменту, заявили премієрові Калінеску, що мадяри вдоволені зміною закону про придбання румунського громадянства та подякували за те, що влада добре поводиться з мадярською меншиною.

—o—

ПЕРЕРВАНІ В МОСКВІ ПЕРЕГОВОРИ МАЮТЬ ЗАВТРА ВІДНОВИТИ.

МОСКВА, 20. 8. ПАТ. Засідання військових делеґацій, що його перервано 17. ц. м. завтра мають знову почати. На думку тутешніх політичних кол триденна перерва в переговорах потрібна була делеґаціям на те, щоб вони скомунікувалися зі своїми урядами.

—o—

СОВІТИ ЗАКЛЮЧИЛИ З НІМЕЧЧИНОЮ ТОРГОВЕЛЬНУ УМОВУ.

БЕРЛІН, 20. 8. ДНБ. подає, що вчора підписано в Берліні німецько-совітську компензаційно-кредитову умову, що на її основі Совіти мають у двох роках доставити Німеччині товару за 180 міл. марок. Зате Німеччина дає совітському урядові товаровий кредит на суму 200 мільйонів марок.

Господарські переговори між Совітами й Німеччиною велися вже від давна та аж тепер вони покінчилися.

Пильні наради дипльоматів.

ПАРИЖ, 20. 8. ПАТ. Премієр Даладіє відбув конференцію з міністром закордонних справ Бонне. Знову французький амбасадор у Букарешті Тієрі, який вернувся до столиці Румунії відбув кілька конференцій із румунським премієром та румунським міністром закордонних справ. В суботу рано французького амбасадора прийняв на авдієнції король Карло. Також польський амбасадор Роґер Рачинський відбув розмову із міністром Ґафенку. Про що ті дипльомати радили, невідомо, але можна здогадуватися, що над справами, які тепер хвилюють цілу Европу — що буде в найближчих днях?

Японсько-анґлійський зудар у Шанґаю.

Убиті й ранені по обох боках. — Протест провізоричного китайського уряду.

ЛЬОНДОН, 20. 8. ПАТ. Вчора пізним вечором прийшло в Шанґаю до поважного інциденту на терені міжнародньої концесії між **стежею британського війська та ґрупою японських поліціянтів.** Ближчі подробиці того інциденту покищо невідомі. **Відомо тільки, що на самій границі міжнародньої британської концесії анґлійський сержант мусів вжити зброї у власній обороні та зранив при тому одного з японських поліціянтів. Між анґлійськими вояками, що супроводили сержанта та японським відділом вивязалася стрілянина, в якій анґлійці вжили ручних скорострілів. На підставі японських джерел було вбитих 2 японські вояки 11 було ранених.**

Провізоричний китайський уряд у Пекіні вислав імовірно з приводу того інциденту протест до управи міжнародньої концесії в Шанґаю. Одночасно речник команди японської армії заявив, що японська влада вважає той інцидент дуже поважним. Ту заяву в чужинецьких колах пояснюють у той спосіб, що японці задумують використати вчорашній інцидент на те, щб скріпити репресії та натиск проти міжнародньої концесії.

—o—

Найближчі дні повинні принести вияснення ситуації.

ПАРИЖ, 20. 8. ПАТ. Недільна паризька преса подає коментарі, в яких вона стверджує, що останні два дні не принесли нових фактів. Одночасно паризькі щоденники твердять, що найближчі дні повинні принести відповідь що до дальшого розвитку ситуації, значить вияснять чергову тактику Німеччини. Становище держав „фронту мира" не змінилося. Часописи подають широкі кореспонденції з Льондону, Берліна, Варшави, Риму й Будапешту, стверджуючи, що плян військової співпраці Анґлії, Франції та Польщі зовсім закінчений та що яканебудь акція Німеччини буде гаслом до введення того пляну в життя. В Німеччині масу обхопила воєнна паніка — пишуть кореспонденти. Якщо йде про Мадярщину, то кореспонденти паризьких часописів із задоволлям підкреслюють, що представники мадярських урядових кол та представники громадянства займають позитивне становище на тему відношення до Польщі.

Якщо йде про розмови, які ведуть в Римі, то французька преса вдержує далі здержливість. В коментарях часописи підкреслюють, що закулісова гра не вспіла досі і на будуче не вспіє ввести якихнебудь дисонансів у спільний французько-анґлійсько-польський фронт. **Вістки з Риму та Будапешту вказують на те, що Рим вагається поважно заанґажувати в конфлікт проти Польщі та що Мадярщина не хоче погодитися на перехід німецького війська через свою територію.**

Відомий анґлійський публіцист Ґарвен пише на шпальтах „Обсервера", що світ находиться напередодні німецької спроби сил. Німецьку тактику зперед року повторено тепер без обиняків у відношенні до Польщі. Але тепер ситуація інша — пише автор — бо поляки знаменито опанували ситуацію, задержуючи холодну кров та виявляючи непохитну волю, свідомі, що йде про ніщо інше, як про смерть або життя Польщі. Як минулого року, так теж і цього, німецька пропаґанда домагається, щоб Польща віддала Німеччині не тільки Поморя та доступ до моря, який замешкує поверх 90% поляків, але вона домагається теж Горішнього Шлеська, Тешинська та інших просторів, що межують із Польщею. Крім того німецька пропаґанда намагається переконати світ, що поляки не варті волі та обєднання та що давні розбори були оправдані і що їх треба знову привернути. Одначе поляки будуть боротися до останньої каплі крови, щоб зберегти свою волю. У своїй боротьбі вони матимуть не тільки підтримку союзників, але теж симпатію майже цілого світа.

„Сандей Таймс" пише у звязку зі засіданням британського уряду, яке має цього тижня відбутися, що воно не принесе ніяких нових рішень, бо анґлійська політика вже устійнена і тепер рішення ухвалюють згори, а не в міру розвитку ситуації, як давніше.

Военна хуртовина і наші можливости.

Львів, 19. серпня 1939.

Життєва правда закріплена в приповідці, що вислід війни завжди ... викликує дуже ріжний відгук ... людських душах. Вона така розтяжна, як ... бувають людські вдачі. Слабкі, боязкі, позбавлені ініціятиви, свідомі своєї безсилля вдачі піддаються у панічний настрій вже на саму згадку про можливість такого катаклізму, що може безрешти знівечити підстави їх прожитку, як і всі їх надбання. Зате динамічні, меткі типи бажають іноді несподіваної нагоди до необмежених можливостей. Відгук таких настроїв знаходимо також у ріжних наукових та псевдо-наукових теоріях, що заторкують проблему війни. Всупереч безоглядно-пацифістичним осудам кривавих змагів чуємо з уст французького таки пацифіста аксіому, що війна в деяких умовинах стає „одним із найсвятіших обовязків". Саме тоді, коли можна словами німецького поета сказати: „S' ist ja kein Kampf um die Güter der Erde. Das Heiligste schützen wir mit dem Schwerte!" Та це тільки тоді, коли свідомість цього стає глибока. Інакше ніякі апотеози війни нічого не вдіють, ані ніякі деклямації про обовязки не розпалять ентузіязму народу.

Не можна заперечити, що в українському громадянстві є таксамо сильний, динамічний осередок, що від майбутньої всесвітньої пожежі, навіть у сучасному менті, сподівається великих користей для українського народу, віруючи, що — без огляду на хід і вислід подій — він висунеться на чолове місце. Це вже ціла окрема тема: розглянути, на яких річевих даних та особливо на яких льогічних і психольогічних засновках спирається такий погляд і звязані з ним надії. На цьому місці ми хочемо тільки провірити, наскільки він обєктивно обоснований і тимсамим наскільки стійкі звязані з ним сподівання. Добре при цьому мати у тямці зразки і досвіди, які дає історія інших народів, що колись у минулому знаходилися в подібному становищі й обставинах, як сьогодні український нарід. Передовсім повчальна є історія італійського та ще більше польського народу.

Рішальними чинниками в боротьбі за покращання долі чи ще більше волю народу є матеріяльна сила, передовсім сила збройна, фінансові засоби, дипльоматичні, товариські та інші впливи і звязки, ну й відповідний рівень політичної культури громадянства. Важна тут координація змагань поодиноких груп та одиниць для осягнення загальних інтересів нації як спільної мети, важний дипльоматичний фаховий апарат, який уміє у відповідному менті знайти у світі могутніх прихильників та помічників для здійснення своїх бажань. Саме цей останній чинник виявляється часто як найважніший з усіх, навіть як єдино вирішний, що ставляє в сутінок навіть збройну силу чи навпаки — заступає її недостачу. Щоб пригадати для прикладу рік 1866., коли переможена мілітарно Італія завдяки дипльоматичному генієві Кавура вийшла з війни таки переможцем, або чехів, що без поважної армії в добу світової війни завдяки дипльоматичному хистові Масарика здійснили свої народні ідеали, коли навпаки німці, без огляду на світлі воєнні перемоги, з вини препоганої дипльоматії зазнали катастрофального розгрому. При тому у згаданих змаганнях італійці, як і чехи мали ясно намічену, всебічно скристалізовану та цілим народом признану і засвоєну мету, щодо якої ніхто в народі не мав сумнівів ані застережень.

Розглядаючи історію Польщі, бачимо в добі повстань, як також у часі всесвітньої війни велику метушливість польської дипльоматії при повній підтримці цілого громадянства. Розбіжність була хіба в питанні: „Як? Яким шляхом?" — та ніколи в тому: „що"?

Такі ще свіжі досвіди світової війни повинні повчити кожного, що війна — це ельдорадо для великого капіталу та безпроглядна нужда для малих, слабких фінансово людей. Льорд Кічнер у початках світової війни сказав отверто, що війну виграють „срібні кулі". Підіймаючи боротьбу за волю, італійці, поляки навіть чехи мали поважні фінансові фундаменти: багату родову аристократію, великий ... , велику фінансієру. А гроші, потрібні на війні не лише на воєнне знаряддя. Вони потрібні також на купно ласки деяких дипльоматів чи посередників великодержав, що торгують чужими краями, народами та їх ідеалами, як товаром.

Доводиться часто чути, що хто має багато людського матеріялу, тому легко за армію, бо гроші на це завжди звідкілясь знайдуться. Та так ставити справу може хіба хтось, хто не хоче питати: Хто і для чиєї користи буде творити таку армію? Нема таких альтруїстів на світі, що витрачували б майно виключно тільки для любови абстрактних ідеалів або співчуття для якогось покривдженого народу. Почуття для якогось покривдженого народу. Почуття купець людського мяса, який до ціни купна придає його продуцентові для насолоди ще задурно гарні теорії, потребує того мяса як „гарматнього", як погною для своїх кольоніяльних цілей, для своїх егоїстичних цілей.

Очевидно, що для великої багатоміліонової нації брак грошевих засобів чи зорганізованої матеріяльної сили ще не найбільше лихо. Зусиллям всього загалу, спрямованим до спільної мети, можна розмірно легко перемогти ці перепони. Вже тяжча справа з дипльоматичними звязками, яких ніхто з дня на день не знайде і не навяже, з браком рутинованого дипльоматичного апарату, не кажучи вже про феноменального ґенія, який теж потребує сприятливого ґрунту, щоб розвинувся і діяв.

Але найбільше лихо — це брак політичної культури загалу, що не дозволяє тому загалові оцінити й устійнити вартости явищ і людей та добровільно погодитися на їх єрархію. Найбільше лихо — брак загальної згоди на те, що в даному менті і в даних умовинах треба поставити на першому місці.

Для українського народу в сучасній менті таким найбільшим лихом є розтіч, піддержана не тільки кордонами, але також спричинена внутрішніми умовинами, та розтіч, що притьмарює, а часто й зовсім затирає свідомість загальних цілей. Бож хіба важко було б сказати, що сьогодні галицькі українці можуть знайти легко спільну мову з совітськими українцями...

Навіть ріжні осередки нашої европейської та американської еміґрації не пробували досі знайти спільної мови на випадок загально-політичного землетрусу, після якого треба б негайно відбудовувати спільними силами всі клітини національного орґанізму. Остання війна показала, яку велику ролю грають для пропаґанди національної справи ріжні закордонні культурні осередки. Нема нічого лекшого, як звести їх нівечь ворогам, у яких інтересі є показати державам-переможцям, що нарід, який домагається своїх прав, не знає сам чого хоче.

Без звязків з усіма рідними силами у краю і поза кордоном, як і без звязків у великих центрах европейської політики, що морально й матеріяльно рішають про перевагу одних народів над другими, ніякий нарід не має виглядів вийти міцнішим із великого змагу народів, ніж ним був, почуваючи себе знесиленим і розшматованим. Чи ми підготовані до такого змагу? Відповідь на це, здається, зайва.

С.

З польської преси.

Засади анґлійської політики.

Становище анґлійської політики до великодержавних змагань Німеччини в сучасній хвилині дуже вірно і незвичайно предметово обговорює льондонський кореспондент виленського „Слова" п. Люп. У кореспонденції під заголовком „На довгу і на коротку хвилю", поміщеній у „Слові" з 17. VIII., він пише:

„Від століть іде суперечка про те, чи Англія веде довгохвилеву, чи короткохвилеву політику. Одні впевняють, що анґлійські державники плянують випадки на століття наперед; зате інші бачать у політиці Англії тільки емпіризм, припадковість, пристосування до обставин, майже одноднівку. Кажуть, що англійцям недостає імаґінації, що вони не вміють передбачувати та що в їхній політиці дивує недостача послідовности.

І одні і другі мають слушність.

Англія має деякі непорушні засади, обраховані на століття. Щоб захистити ці засади, коли їх загрожують, Англія спосібна до найбільших зусиль. Зате у всіх інших проблемах, коли тільки засади анґлійської політики не виставлені на небезпеку, Англія є гнучка і навіть непослідовна.

Які ж це ті непорушні засади?

Перша з них — це **рівновага сил в Европі.** Коли вона захитана, Англія стає впоперек шляху найсильнішої на континенті великодержави. Вчора лякалася ґеґемонії Франції. Нині вона рішилась за ніяку ціну не допустити до ґеґемонії Німеччини. Це дивний парадокс, та правдивий. Англія віддала б мабуть кольонії або частину з них слабій Німеччині, та не віддасть їх могутньому Третьому Райхові.

Друга засада — це **панування на морями.** Від цієї засади Англія зробила в історії тільки один виїмок, у користь Злучених Держав Північної Америки. Зробила це в переконанні, що спільнота англьосаських народів міцніша, ніж політичні кордони та що завжди матиме фльоту Злучених Держав по своєму боці, ніколи по противному. Найпевніший засіб, щоб попсувати собі відносини з Великою Британією — це будувати велику фльоту. Анґлія глядить кривим оком на Італію та Японію не з приводу Абесинії чи Китаю, тільки тому, що ці великодержави мають, на анґлійський смак, за багато воєнних кораблів.

Цю другу засаду тепер значно доповнюють: Англія в сучасній хвилині міркує, **що мусить панувати не тільки на морях, але також у повітрі.** Вона вперто прямує до тієї мети і не зречеться її в майбутньому. Анґлійсько-німецькі взаємини можуть направду покращити аж з хвилиною, коли Третій Райх погодиться з думкою, що разом зі своїм італійським сателітом буде слабший у повітрі, ніж Велика Британія вкупі з Францією.

Два дальші канони анґлійської політики основуються на тому, що в руках **Анґлії мусить бути сировина та можливість біргувати.** В цих обох царинах Анґлія знову мусіла піти на компроміс зі Злученими Державами. Але тільки з ними. Вона ніколи не погодиться з думкою, щоб Німеччина була самовистачальна щодо сировини і завжди маніпулюватиме міжнародньою монетарною та фінансовою політикою так, щоб Льондон лишився банкиром світу. В імя тієї засади Англія створила стерлінґовий бльок і в імя тієї самої думки не хоче давати позичок у валюті, тільки у фунтах. І коли йде про ці засади, англійці вміють бути непохитні.

Все інше, на мою думку, другорядне. Англійці не думають боротися за демократію у світі, можуть прекрасно погодитись

на всякий державно-суспільний лад. Також вміють замикати очі на методи, коли їм це підходить. Самі кажуть про себе: Маємо спокійне сумління, може тому, що гнучке. З політичних „ідеольогій", зокрема в закордонній політиці, не тільки жартують собі, але просто не розуміють їх: міркування заступає у них інстинкт. Характеристична річ: англійці вміють зовсім певно кермувати своїм міністерством закордонних справ, але такого підручника дипльоматичної шахістики, як „Майн Кампф", не брали поважно: вони не думали, що хтось міг би зовсім поважно створити політичний плян на 20 років. Проте свої власні засади, неписані, глибоко почувають у своїх душах, краще, ніж якби вони були засадами писаної конституції.

Там, де їхні засади не входять у гру, там англійці завжди йдуть на компроміс та опортунізм. Сьогодні, коли загрожує гегемонія Третього Райху, вони тверді та неуступчиві. Коли ця небезпека проминє, знову „щадитимуть" німців і навіть будуть дораджувати, щоб робити їм полекші. Хочби і з власної кишені."

Міркування п. Люпа можна доповнити скромним питанням: Чи в можливій новій великій війні державна суцільність Великої Британії видержить таку пробу, як у світовій війні в роках 1914—1918? Чи відосередні сили, з якими Льондон чимраз більше в Азії бориться, у хвилині великої военної спроби не покажуться багато сильнішими та грізнішими, ніж це загально думають? Це одинока темна точка, якої п. Люп навіть не заторкнув.

—o—

СЛУЖБА ПРАЦІ У СЛОВАЧЧИНІ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Шеф штабу Глінкової Гвардії Мурґаш заявив, що словацький уряд почне в найближчому часі орґанізувати службу праці на німецький взір.

—o—

НІМЕЧЧИНА ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ ЇЙ ПІДПОРЯДКУВАТИ СЛОВАЦЬКУ АРМІЮ?

ЛЬОНДОН, АТЕ. Як твердить „Дейлі Скеч", німецький посол у Братиславі видвигнув домагання, щоб словацьку армію віддати до диспозиції німецької військової влади.

—o—

ҐЕН. КЕЙПО ДЕ ЛЛЯНО ВИЇХАВ ДО ІТАЛІЇ.

БАРСЕЛЬОНА, 17. 8. ПАТ. Ґен. Кейпо де Лляно відїхав на кораблі „Август" до Італії, де приїде вже 18. ц. м. до Дженови. Ґен. Кейпо де Лляно їде на чолі військової місії, яка негайно з Дженови виїде до Риму.

—o—

ВИЇЗД ЄГИПЕТСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ МІСІЇ ДО ТУРЕЧЧИНИ.

КАЇРО, 17. 8. ПАТ. Єгипетська військова місія виїхала нині з Єгипту до Туреччини під проводом ґен. Гусну Езеїт Паші, щоб познайомитись зі станом орґанізації турецьких збройних сил.

АНКАРА, 17. 8. ПАТ. Великі маневри турецької армії почались у східній Тракії у присутности президента Ісмета Іноню.

—o—

НАРАДА МУСОЛІНІЯ З ШЕФОМ ШТАБУ МАРШ. БАДОЛІЄМ.

РИМ, 17. 8. ПАТ. Шеф уряду Мусоліні приняв нині марш. Бадолія і довго розмовляв з ним про військові справи.

—o—

ПРЕДСТАВНИК ПОЛЬСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. До Льондону приїхав начальник правного відділу польського міністерства закордонних справ д-р Б. Кульський.

—o—

АНГЛІЇ ЗАГРОЖУЄ ЗАЛІЗНИЧИЙ СТРАЙК.

ЛЬОНДОН, АТЕ. 40 залізничих товариств відмовилося підвищити персоналові платні та продовжити відпустки; залізничники звернулися до розємчого трибуналу. Не виключене, що може дійти до страйку.

—o—

ВІЗИТА БРИТІЙСЬКОГО АМБАСАДОРА В МІН. ЧЯНО.

РИМ, 17. 8. ПАТ. Британський амбасадор Льорен відвідав нині вечером мін. Чяно, щоб обговорити з ним — як повідомляє Райтер — бічучі справи по повороті міністра зі Зальцбурга.

Нині пополудні вернувся з відпустки у Франції французький амбасадор Франсуа Понсе.

Український „Сокіл" і „Просвіта" у Празі не розвязані.

Ані одно українське товариство в Протектораті не є розвязане. Лише пропоновано „Соколові", щоб добровільно зліквідувався, але скликані надзвичайні Загальні Збори рішили не ліквідувати товариства і це уряд приняв до відома.

Поет Василь Гренджа-Донський, недавно випущений на волю, щасливо перелістався з Ужгороду до Братислави і є в дорозі до Протекторату.

Президент о. д-р А. Волошин запрошений на неділю 20. ц. м. на звичайні членські сходини „Просвіти" у Празі, присвячені 5-річному істнуванню Товариства.

О—ко.

Німці хочуть перекинути військо у Карпатську Україну?

Агенція „Ехо" повідомляє: На маргінесі італійсько-німецьких розмов у Зальцбурґу кружляють у льондонських колах чутки, що одною із суттєвих труднощів конференції Чяно—Рібентроп були широкі німецькі замисли у відношенні до Мадярщини. Згідно з думкою льондонських вирішних кол, основаною на звітах обсерваторів та закордонних кореспондентів, мадярам у майбутньому европейському конфлікті загрожує повторення бельґійської драми з 1914. року. Вже тепер німецька дипльоматія розпитує в компетентних мадярських колах щодо можливости перевозу німецького війська через Мадярщину. Хоча ці розпити дали неґативні висліди, всеж, на думку льондонських кол, Мадярщина стоїть тепер під посиленим німецьким натиском, який діє випробованими методами: погрозами з одного боку та з другого приманою політично-господарських і територіяльних користей.

Під тиском теперішньої концентрації німецьких військ на Мораві та Словаччині, однаково загрозливої для Польщі і Мадярщини, **Німеччина в найближчих днях хоче знову підняти спробу переконати мадярів про конечність співпраці з німцями на засаді т. зв. мінімальної програми, себто про дозвіл перекинути частину німецького війська зі Словаччини в Карпатську Україну.** За це Німеччина обіцює підтримати мадярські ревіндикації до Семиґороду.

Вайцман критикує Анґлію і Францію.

СІОНІСТИЧНИЙ КОНҐРЕС У ЖЕНЕВІ.

ЖЕНЕВА, ПАТ. У Женеві відбувається світовий конґрес сіоністичної партії. М. ін. на конґресі промовляв д-р Вайцман, який гостро критикував становище Анґлії та Франції, які занадто рахуються з арабськими державами. По промові відбулася довга дискусія.

Наради конґресу скінчаться 25. ц. м.

МАНДАТОВА КОМІСІЯ ЛІҐИ НАЦІЙ ПРОТИ БРИТІЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В ПАЛЕСТИНІ.

ЛЬОНДОН, 21. 8. ПАТ. У Женеві і в Льондоні оголошено одночасно звіт постійної мандатової комісії. На 11 членів цієї комісії 4 виступили проти політики „Білої книги" у справі Палестини, а саме представники: Бельґії, Швайцарії, Норвеґії і Голяндії. Три члени заявились за книгою, а саме представники: Портуґалії, Франції та В. Британії. З поміж 4-ох інших членів комісії не було делеґата Еспанії, а представники Японії, Німеччини та Італії виступили з Л. Н. Одначе комісія одноголосно признала, що слід взяти під увагу ріжні розвязки, що їх висунув британський уряд у справі Палестини по висилці королівської комісії. Брітійські кола підкреслюють, що мандатова комісія є дорадним орґаном і ці справи вирішить щойно Рада Ліґи Націй у вересні ц. р.

ЗАЯВА ЖИДІВСЬКОЇ АҐЕНЦІЇ.

ЖЕНЕВА, ПАТ. Виконавчий комітет жидівської аґенції висловив вдоволення, що мандатова комісія Ліґи Націй ствердила розбіжність британської політики у Палестині з давнішою інтерпретацією мандатних зобовязань.

Новий замах у міжнародній концесії Шанґаю.

ШАНҐАЙ, ПАТ. Двох китайців напало на урядовця „Північного каблевого товариства" Кроґа та застрілили його, коли він виїздив самоходом з дому до бюра.

Кроґові закидували недавно, що він здер прапор північно-китайського (японофільського) уряду, але виявилося, що заміт був неправдивий. У чужинецьких колах Шанґаю думають, що йде тут про пімсту.

НІМЕЦЬКИЙ АМБАСАДОР З ТОКІО ЇДЕ ДО БЕРЛІНА?

ШАНҐАЙ, ПАТ. Як виходить з непотверджених вісток з японських джерел, німецький амбасадор у Токіо відлетить у неділю літаком до Берліна, щоб обговорити міжнародне положення. Як подає Агас, у міжнародніх колах Токія заперечують ту вістку.

—o—

Напад на польський митний уряд у Битомі.

НІМЕЦЬКА ПОЛІЦІЯ НЕ ІНТЕРВЕНІЮВАЛА.

Як подає „Век Нови" з 19. ц. м., кількох німецьких боївкарів хотіло влертися до польського митного уряду на залізничому двірці в Битомі; митні урядовці та поліцаї не допустили їх, уживаючи ґумових палиць.

Перед урядом зібралась велика юрба, яка 2 години викрикала та прозивала польську митну сторожу й поліцію. Німецька поліція не інтервеніювала.

Інцидент на румунсько-мадярському кордоні.

ХТО СПРОВОКУВАВ?

МАДЯРСЬКИЙ КОМУНІКАТ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Мадярське телеґрафічне бюро оголосило комунікат такого змісту:

У четвер рано дійшло до граничного інциденту на мадярсько-румунському пограниччі між Надісальонта і Мезедіян. 5-ох румунських жандармів перейшло кордон та заатакувало мадярів. 3 мадярські вояки застрілили 4-ох румунів, одного взяли в полон; інші румуни втекли.

Влада почала слідство.

РУМУНСЬКИЙ КОМУНІКАТ.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Коло винниці Гоноґ заатаковано румунську стежу граничної сторожі, стріляючи до неї. Одного вояка застрілено, одного важко ранено баґнетом, один вояк санітарної служби пропав без вісти.

На місці нападу найдено кілька крісових гільз мадярського походження.

Важко ранений бунчужний заявив, що 4 мадярські вояки, які находились на румунській території, почали розмову з румунськими вояками. Тимчасом надійшло дальших 6-ох мадярських вояків — усі почали стріляти.

З Карпатської України.

ГАБСБУРГ ЗНАРЯДДЯМ МАДЯРСЬКОГО ПАНУВАННЯ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

З Ужока повідомляють будапештенський „Пестер Льойд" з 16. VIII.:

„З великою парадою відслонено вчора в Ужоку краєві емблеми, уфундовані залізничниками будапештенських варстатів північної залізниці. На білій марморній таблиці видно зображення Великої Мадярщини з такими написами в мадярській та „русинській" мові: „За це змагаємось". Інша марморна таблиця, теж у мадярській та „угро-русинській" мові, має такий напис: „Символ мадяро-угро русинського братерства. — Сила нації в єдности".

На свято відслонення цих таблиць приїхав: фельдмаршал архикнязь Йосиф, регентський комісар барон Переній, генерал Ратвай, адютант архикнязя підполк. А. Дрер, наджупан Сіменфальві, радники Ю. Марина та М. Демко, посол А. Бродій, сенатор Й. Камінський та інші мадярські й мадяронсько-русинські діячі. Архикнязя привитав греко-католицький парох Когутич, після чого двоє „карпато-русинських" дітей передали архикнязеві китицю цвітів. Після посвячення та відслонення краєвих емблем арх. Йосиф виголосив довшу промову. Він підкреслив, що Ужок від 25-и років належить до священних мадярських понять не тільки тому, що Ужок є частиною тисячелітнього кордону Мадярщини, але також тому, що у провалі Ужока заснули на вічний сон тисячі героїв. Архикнязь згадав події з 3. жовтня 1914. р., коли великим геройством та численними жертвами стримано в ужоцькому провалі величезні російські сили. Після того арх. Йосиф казав про значіння краєвих емблем та про те, що краєва емблема на ужоцькому кордоні є символом того, що вірний нарід з Ужока та околиці заслужив собі на щасливу та цвітучу будучність. І тут — казав архикнязь — повіває прапор ще до посвини машту, доки Всемогучий не визволить наших поневолених братів.

Накінець архикнязь Йосиф сказав ще коротку промову в „русинській" мові, яку зібрані приняли бурхливими оплесками та окликами „Еліен!"

Закінчив свято „угро-русинський" селянин Іван Кузолич, учасник боїв за Ужок. Бувші вояки перейшли перед архикнязем парадним маршом."

Стільки „Пестер Льойд". Найбільша парадля міститься у факті, що мадяри уважали потрібним та доцільним післати між карпато-українських селян чистокровного габсбурського архикнязя, який силкувався навіть промовляти каліченою українською мовою, щоб таким способом приєднати селян для мадярського режиму. Що не вдалося Гортієві, те має вдатися Габсбурґові.

Що писало „Діло" 50 років тому.

22. серпня 1889 року.

НІМЕЧЧИНА, РОСІЯ, ФРАНЦІЯ І МИР.

Останній зїзд монархів у Берліні виказав зовсім ясно і всесторонньо, що лише залізна конечність сполучила обі держави в тісний звязок, який так голосно задокументовано тоастами монархів. І справді з тоастів виголошених у Берліні, головно з тоасту австрійського цісаря, виходить, що головним окликом на зїзді стало слово „мир". Та лиш питання, як довго можна буде той мир вдержати. При нормальнім ході справ може він довго тривати. Серед теперішньої ситуації навіть якась справа на Балкані не могла б його нарушити, доки не вмішалася б до того Росія, що певно тепер того не зробить, бо не схоче стягнути на себе відповідальности за викликання загально-европейського конфлікту, серед якого теж її інтересам загрожувалаб велика небезпека. Зовсім інакше було б, якби в самій Росії змінилися відносини: тоді притяжна сила великої славянської держави могла б викликати в цілім славянськім світі незвичайний рух і в одній хвилині змінити карту Европи. Але покищо в Росії не заноситься на ніяку зміну, а при теперішній політичній ситуації шанси Росії не можуть числити на будьякий успіх, тому зі сторони Росії нема чого побоюватися нарушення миру. В анальоґічнім становищі знаходиться теж Франція. Навіть якби Росія і Франція заключили якийсь воєнний договір, то й тоді тяжко подумати, щоб Франція, яка має в себе дома богато клопотів, зважилась перша нарушити мир, якого так дуже треба для внутрішнього сконсолідування.

50-ЛІТТЯ ФОТОҐРАФІЇ.

На 19. серпня припадає 50-літній ювілей фотоґрафії. На засіданні паризької Академії Наук 7. січня 1839 року французький астроном Араґо заявив, що світлом можна схопити за 4 до 5 мінут образи, в яких з найбільшою докладністю скопійована природа. Всі ґазети і наукові журнали живо зацікавилися цим винаходом.

Примусова парцеляція маєтків у граничному поясі.

В „Деннику Законів" з 18. ц. м. появився президентський декрет про примусову парцеляцію маєтків у граничному поясі.

На основі того декрету міністр хліборобства у порозумінні з міністром внутрішніх справ може наложити на власників земельних нерухомостей, положених у граничному поясі, обовязок розпарцелювати ті нерухомости, якщо того вимагатиме безпека держави або охорона кордонів.

Обовязкова парцеляція може обняти також простори, які на основі закону про виконання земельної реформи (5. стаття) не підлягають обовязковій парцеляції (землі, необхідні до того, щоб втримати на високому рівні рільну культуру, меліорації, ужиті до насінної або годівельної продукції, у господарствах з інтенсивною продукцією та упромисловлених).

Міністр рішає про парцеляцію на основі окремої постанови. Власники земель, що мусять бути розпарцельовані, мають їх до року розпарцелювати, або продати Державному Рільничому Банкові. Коли вони цього не зроблять, нерухомість викуплять примусово.

При парцеляції та при примусовому викупі пристосовується приписи про виконання земельної реформи. Примусовий викуп переводиться способом, передбаченим для нерухомостей, уміщених у поіменному виказі.

Постанова парцеляції вяжеться з постановою, яка устійнює простір та границі примусово викупленої нерухомости та з доказом, що її перенято в посідання. Вона становить правний титул, щоб на внесок воєводи перегисати право власности тих просторів на державний скарб.

Новий декрет входить у життя з хвилиною, як його оголошують.

ДЖ. О. КЕРВУД 44)

Герої золотої тундри.

ПОВІСТЬ

Переклала Ольга Сліпа.

XV.

Ще пів години вони йшли тундрою, заки прийшли до місця, що його Алян називав Яром Духів. Був це глибокий та позублений яр, розколина у поверхні землі, що починалася у самих горах. У глибинах тої понурої прірви лежала пекельна темрява, коли вони обидва сходили скелистою стежкою, вигладженою копитами ренів і карібу. Сто стіп нижче, огорнених смерком рівнин, на дні яру, Алян прикляк навколішки біля малого джерела, яке намацав поміж камінням. Заспокоюючи спрагу, він чув виразно таємний шепіт і булькотіння води по цілому ярі. Коли Алян піднісся, побачив, як очі невеличкого мужчини у світлі сірника пробігали яр, що тягнувся милями до гір.

— Чи ти переглянув всю довжину цієї пропасти, Аляне?

— Це улюблена стежка рисів і великих брунатних медведів, що вбивають нам молоді рени — відповів Алян. — Звичайно я полюю сам один, Стемпіде. Треба вам знати, що це місце, кажуть люди, відвідують духи. Я називаю його яром духів. Ніякий ескімос не вступає сюди. Тут лежать кістки померлих.

— Ти ніколи не шукав тут золота? — наставав Стемпід.

— Ніколи.

Алян вичув, як Стемпід буркнув щось із несмаком.

— Ти засліплений у цій годівлі ренів, — докоряв він Алянові. — В цім кеніоні є золото. Я двічі знаходив золото, там де були людські кістки. Кістки завсіди приносять мені щастя.

— Але-ж кістки в цьому ярі з ескімосів. Вони не приходили шукати сюди золота.

— Я знаю. Наша володарка мене з цим обізнала. Коли вона почула, що місце це навідують духи, вона приневолила мене повести її сюди. Відвага? Кажу тобі така відважна мабуть вона вже на світ народилася.

Він мовчав хвилину, а потім додав:

— Коли ми прийшли були до тої слизької мокрої скали, де лежить той великий жовтий череп, немов їдовита губка, вона ані не крикнула, ані не відскочила взад, лише ахнула, та видивилася на череп. При тім затиснула пальці на мому рамені, що аже мене щипнула до болю. Якось діявольськи погано виглядав той череп, жовтий як зігнила помаранча, ввесь перепоєний водою, що скапувала з моху понад ним. Я хотів розстрілити його на тріски, якби вона не поклала була руки на мій кріс. Та з якимсь дивним півусміхом каже мені: „Не робіть цього, Стемпіде! Цей череп каже мені думати про когось, кого я знаю і я не хотіла б, щоб ви в нього стріляли!" Оце тобі раз бесіда! Хтож до дідька міг би виглядати немов зігнилий череп?

Алян не завдавав собі навіть труду відповідати, здвигнув плечима. Вони виходили вже з темряви на сумерк рівнин. По цьому боці яру тундра не була вже така рівна. Перед ними підносився низький горбок та в напрямі гір, горби накопичувалися одні за другими і щезали в імлистій віддалі. Ставши на хребті горба вони мали перед собою широкий простір тундри, що у формі півкулистої затоки розтягався поміж передньою сторожею хвилястих горбків, та більших горбків Гір Ендікот. Поза довгим горбом тундри лежала фарма, та як лише вони вийшли на цей горб, Стемпід витягнув із шкіряної торби зза пояса свій револьвер та двічі вистрілив.

— Приказ, — сказав він якось непевно. — Приказ, Аляне!

По тих словах Стемпіда роздався нараз зпоза легких немов повітря мереживо мряк понад тундрою — збірний голосний вереск. За першим окликом другий, потім третій, аж счинився такий галас, що Алян здогадався, що це Тотюк і Емюк Тулик і Тапкок і Тетпен і всі, інші друть свої горла щосил, щоб поздоровити та привитати його. Разом з цим пішли одна по другій низки експльозій, від яких під їх ногами затремтіла радощами земля сама.

— Бомси! — буркнув Стемпід. — Вона порозвішувала по всіх усюдах також китайські ліхтарні. Якби ти був побачив, Аляне, її лице, коли вона довідалася, що тут ясно цілу ніч на четвертого липня!

Від сторони фарми бліда смуга світла вистрілила і зашипіла у повітрі, потім зупинилася на хвилинку немов на те, щоб поглянути згори на сірий світ та розбилася на безліч малих кульок білого диму. Стемпід вистрілив знову і Алян дав охопити себе радощам та повистрілював усі набої. Вистріли заглушили хор голосів, що нісся від сторони фарми. Їм у відповідь вилетіла у повітря нова ракета. Два вогненні стовпи піднялися з землі, бо саме розгорілися великі ватри та Алян почув пронизливий хор дитячих голосів, що змішався з голосами старших. Все населення його полонини зібралося громадно. Вони поприходили з бездеревних високорівень і високих гірських ланцюгів, де паслися стада, та з далеких по тундрі розкинених хаток, щоб його привитати. Ніколи ще не було такого збірного зусилля зі сторони його людей. Крім цього була Марія Стендіш. Недурно боровся він проти того, щоб свідомість її співучасти в цьому всьому не вхопила його трохи за серце.

Він не чув оповідання Стемпіда про те, як то Стемпід і Емюк Тулик і сорок дітваків працювало цілий тиждень збираючи сухий мох і дрова для великих вогнів. Горіло три великі ватри, а звуки „тамтамів" гуділи своїми глухими тонами понад тундрою. Алян прискорював хід. Перейшли малий горбок і перед очима Аляна виринули будинки фарми. Зворушені людські постаті бігали швидко туди й сюди. Жінки і діти кидали мох на ватри, барабанщики з „тамтамами" сиділи півколом звернені в сторону Аляна, а пятьдесять китайських ліхтарень хиталося у лагідному вечірньому подуві.

(Далі буде.)

Англійські міністри вертаються до Льондону.

ЛЬОНДОН, 20. 8. ПАТ. Льондонські політичні кола очікують із зацікавленням найближчого засідання т. зв. великої чвірки англійського уряду, яке відбудеться у вівторок. Головні члени уряду, які перебували почасти за кордоном та в ріжних околицях Англії, почали вже вертатися до Льондону. Премієр Чемберлен вже виїхав із Шотляндії та приїде до Льондону завтра рано. В той сам час очікують у Льондоні міністра скарбу Саймона, міністра внутрішніх справ Самуеля Гора та міністра війни Гор Белішу. Той останній виїхав із Кан, де він перебував на феріях. Міністр закордонних справ льорд Галіфакс перебуває вже в Льондоні від кількох днів.

ПЕРЕД ВАЖНИМ РІШЕННЯМ АНГЛІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, 20. 8. ПАТ. На підставі вісток із добре поінформованих кол на вівтірковому засіданні англійського уряду мають вирішити багато розпорядків військового характеру, які мали би бути введені в життя в найближчій будучності зуваги на загострену міжнародню ситуацію.

Словаччина не піддалася під німецьку опіку.

ЗАЯВА СЛОВАЦЬКОГО ПОСОЛЬСТВА У ВАРШАВІ

ВАРШАВА, ПАТ. Словацьке посольство повідомляє: Вістка з одної закордонної аґенції, про словацько-німецький договір, який віддає Німеччині Словаччину під військову опіку, є звичайною вигадкою без ніякої основи.

РУМУНІЯ ВИЗНАЛА СЛОВАЧЧИНУ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Як подають офційно, Румунія визнала „де юре“ словацьку державу та небавом навяже з нею диплHьоматичні взаємини.

Англійсько-японські переговори розбиваються.

ЯПОНІЯ НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ ВЕСТИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ ОКРЕМО ВІД ПОЛІТИЧНИХ. — СТАНОВИЩЕ БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН. Райтер повідомляє, що британський уряд переслав свому амбасадорові в Токіо інструкції, в яких поручує йому ось як зясувати своє становище: Британський уряд дальше розріжнює два аспекти тієнтсінського питання: політичний та господарський. У політичних справах Анґлія приймає японські домагання. Зате в господарських справах (валюти у британських концесіях у північному Китаю та видачі китайського срібла з концесій) Анґлія засадничо приймає японські вимоги, але не може нічого рішати без порозуміння з іншими державами, заінтересованими в Китаю, зокрема з Францією та Америкою. Дальшу дискусію погоджується Анґлія вести лиш так, щоб дати тим державам змогу висловити свою опінію.

Німецькі військові рухи та пресова нагінка.

До „Курієра Варшавского“ телеґрафують під датою 18. VIII. з Братислави:

„Подорожні, що приїхали сюди з прикордонних областей, розповідають, що вони в останніх днях бачили нові транспорти німецьких військ у напрямі польського кордону. Можна було бачити десятки поїздів, навантажених зброєю та муніцією: кулеметами, легкими гарматами і танками. В околиці Моравської Остравн приїхало 50 поїздів з військом, по більшій частині з баварцями. Загалом прибуло сюди, як кажуть, 50.000 німецьких вояків, з того 35.000 баварців, яких спроваджують замість нездарного австрійського елементу.

Можна бачити також в останніх днях змінені роботи для захисту кордонів. У деяких місцях заложено зловж кордону застави з колючого дроту. Виконують ці праці здебільша чехи з поблизьких сіл“.

У телеґрамі з Берліна читаємо в тому самому числі „Курієра Варшавского“ ось-що:

„Нагінка німецької преси на Польщу стала ще більше провокаційна. Про арештування німців у Польщі німецькі часописи пишуть під гомінкими наголовками, як от „Терор на Горішному Шлеську“, бажаючи викликати у німецького читача враження, що Польща свідомо переслідує німецьку меншину. „Нахтавсґабе“, орґан призначений для найширших мас, приніс повідомлення про тимчасове припинення малого прикордонного руху Польщею, як сензацію з наголовком на чотири шпальти. Диплhоматичний співробітник „Берлінер Берзен Цайтунґ“ займається промовами польських достойників. Слова маршала Ридза-Сьміґлого, що не істнує таке право, на основі якого один тільки дає, а другий тільки бере, цей часопис коментує в такий спосіб, що Польща забрала Поморя, Познанщину і Горішній Шлеськ і за те все нічого не дала Німеччині, тільки заключила союз з Францією...“

„Дійсні пляни Третього Райху“.

Виленський **„Ґлос Народви“** з 18. VIII. пише:

В одному з останніх чисел тижневика „Дер Дойтше ім Остен“ поміщено міркування, що з небувалою отвертістю відслонюють дійсні пляни Третього Райху супроти Польщі. Щоб не було вже ніякого сумніву, поміщено там також дві мапи, як вимовну ілюстрацію тих плянів.

На першій з них зазначено давній німецький кордон з Польщею, при чому т. зв. поморський коридор так простягається, що захопив собою частину Великопольші з її столицею Познанем.

Друга мапа має на меті зобразити здогадний факт, що польський державний простір — це „штучний твір“, якого кордони насильно перетинають области, що належать до інших народів. Маємо тут „німецький коридор“, далі північно-східну область, що „по суті належить до литовців“, далі „Західню Білорусь“ та вкінці „Західню Україну“. В цей спосіб для самої Польщі лишається з трудом область, втиснена між чужі, мовляв, области та національні ґрупи.

Так подумана Польща має бути саме тим „Біннеляндом“ (внутрішньою країною), що може вегетувати тільки з сухопутної торговлі з Німеччиною.

У статті, що звязана змістом з обома мапами, „Дер Дойтше ім Остен“ так обосновує своє становище:

„Поляки не зуміли затерти кордонів з часу розборів. Ці кордони далі виказують підставу та історичний сенс т. зв. розборів Польщі, Польщі, яка є країною окремих територій. Кордони нової, теперішньої польської держави накреслила ненависть (!), або є вони також вислідом компромісу“.

В іншому місці читаємо:

„Польща у своїй нинішній територіяльній конструкції є чинником неспокою, чинником, якого штучне підтримування не лежить в інтересі европейського мира (!)“.

Щоб не було ніяких неясностей, німецький часопис заявляє:

„Коридор — для Польщі справа престіжу, для німців — це життєве питання, тому йде про засадниче питання: мир, чи війна з Німеччиною?“

Чейже ясно: німцям йде про новий розбір Польщі, подібний до неславних поділів в XVIII. століття“.

Міністр Чакі у Римі.

ПРИВАТНИЙ ХАРАКТЕР ПОЇЗДКИ?

РИМ, СТЕФАНІ. Міністр закордонних справ Мадярщини Чакі прилетів до Риму. Як інформують з міродатних кол, його візита має приватний характер.

Мін. Чакі відбув одногодинну розмову з мін. Чіяном, опісля з Мусолінієм. Політичні кола твердять, що візита має інформаційний характер.

ЧАКІ ДЕМЕНТУЄ

БУДАПЕШТ. Мадярська телеґрафічна аґенція повідомляє: Мін. Чакі заявив кореспондентові урядового часопису „Уй Мадршаґ“, що його побут у Німеччині мав чисто приватний характер, він не вів ані не веде з ніким ніяких переговорів. Мін. Чакі заявив, що дивує його бідна фантазія закордонної преси, яка подає ріжні фантастичні здогади про ціль його поїздки, але не може здобутися на нічого нового, лише все повторює те саме, що вже писала перед роком.

МІН. ЧАКІ ДАЛІ ПЕРЕБУВАЄ В ІТАЛІЇ.

РИМ, 20. 8. ПАТ. Аґенція Стефані повідомляє, що мадярський міністр закордонних справ Чакі виїхав у суботу передполуднем із Риму та виїхав до північної Італії, в якій він перебуде недільний відпочинок до понеділку.

Імовірно мін. Чакі вернеться відтак знову до Риму.

Румунія припинила вивіз нафти до Німеччини.

ГОДИТЬСЯ ПРОДАВАТИ НАФТУ ЛИШ ЗА ГОТІВКУ.

БУКАРЕШТ, Райтер. Від двох днів ні один корабель-цистерна не відчалив з Констанци в транспортом нафти для Німеччини. В останніх днях закуплено там чимало нафтової ропи, щоб вивезти її до Чехії крізь Бремен. У промислових колах всі дивуються, пощо вивозити нафту далеким морським шляхом, замість перевезти її Дунаєм до Відня.

Нафтової ропи не вислано мабуть тому, що імпортери не мають готівки, щоб заплатити за замовлення.

Льондонський часопис „Дейлі Експрес" приніс сензаційну вістку ,що вивіз нафти до Німеччини спинено на розпорядок короля, який дозволив продавати на майбутнє нафту лиш за готівку і щойно тоді, як Німеччина заплатить — також готівкою — за всю ропу, яку дотепер купила. Причина є така — твердить льондонський щоденник — що у дотеперішньому товарообміні німці платили за нафту безвартісним товарем.

Таке саме обмеження малаб Румунія ввести також у вивозі нафти до Італії. Англія зобовязалася закупити всю ропу, яка була призначена на вивіз до Німеччини й Італії.

—o—

Сіоністичний конґрес відкинув „Білу Книгу".

РОЗБІЖНОСТИ ЩО ДО ТАКТИКИ У ПАЛЕСТИНІ.

БЕРН, ПАТ. Всі учасники сіоністичного конгресу однозгідно виступили проти найновішої „Білої Книги" у справі розвязки палестинського питання. Ріжниці виявилися лише при обговорюванні способів поборювання брит. політики. Ґросман з „жидівської державної партії" висловився за цивільним непослухом, Вайцман — за вихіснуванням усіх можливостей, не припиняючи боротьби. Коли що року до Палестини може приїздити 30.000 жидів замість 15.000 — ствердив він — то можна вважати, що „Біла Книга" перестае істнувати.

Повінь у Тієнтсіні.

ТІЕНТСІН, 20. 8. ПАТ. Японці відкликали почасти свої стежі бльокади із границі британської концесії в Тієнтсіні з причини величезної повені, яка залила перегонові поля, на яких досі перебували китайські втікачі. Японці перепустили китайців на терен концесії. Рівень води росте з години на годину. Вода сягає вже дротяних засік, що ними японці обвели границю концесії. Електричний струм, який біг дротами, вилучили. Якщо повінь не зменшиться, то японці будуть приневолені покинути багато станиць, що ними вони бльокують концесію. У французькій концесії вода залила вже всі нижче положені доми. На терені цілого міста перестали працювати водотяги та електрівня, яку зовсім залила вода. На терен французької і британської концесії масово втікають китайці, які мешкали над рікою, по човнах і кораблях. Маса втікачів, крім питання прохарчування спричинює ще іншу журбу, а саме в обох згаданих концесіях побоюються вибуху пошести.

Не зважаючи на зусилля військових японських частин та самих китайців, тама, що її поставили здовж берегів Чіянтсе не видержала напору води. Через прірву вода залила 2/3 японської концесії. Вечором вода дійшла до французької і британської концесії. Не зважаючи на величезну зливу, японські стежі не припинили ревізій на границях концесій.

—o—

Нова хвиля протипольської пропаґанди.

ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА СЕКУНДУЄ.

БЕРЛІН, 20. 8. ПАТ. Сьогодні, як преса так теж і німецькі пресові аґенції ведуть далі свою протипольську акцію. Велика частина щоденників присвячує свої шпальти майже тільки реферованню в тенденційний спосіб здогадного терору проти німців у Польщі.

В сьогоднішньому виданні партійної пресової кореспонденції поміщено статтю, яка твердить, що границі Польщі устійнено перед 20 роками в невідповідний спосіб.

Урядовий „Фелькішер Беобахтер" пише в передовиці, що німецька преса доволі довго мовчала про „факти терору і злочину", які виконують у Польщі у відношенні до німців. Одначе ситуація вже за поважна, щоб можна справу промовчати. Німецький нарід — пише „Ф .Б." — стежить за „терпінням братів у Польщі із стриманою скаженістю".. „Німецький нарід знає, що Ґданськ вернеться до Райху".

Німецькі пресові сервіси присвячують як завжди в останніх днях три чверти свого матеріялу інформаціям із ріжних прикордонних місцевостей, в яких вони описують переслідування німців у Польщі.

„Воче д Італія" у статті Ґайди ще раз на підставі диктату з Берліна лякає Польщу, що близька година розвязки конфлікту між Польщею та Німеччиною. **Відтак автор доказує, що Польщі не треба Ґданська, коли вона вибудувала Ґдиню. При тому він намагається намовити Польщу прийняти німецький диктат, згідно зі засадами, що їх проголосив Гітлер у своїй промові з 28. березня ц. р. та покинути Францію та Англію.**

ЧЕСЬКІ ЧАСОПИСИ ВТРАТИЛИ ДЕБІТ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Словацька влада відібрала дебіт чеським „Лідовим Лістам" та „Нашим Справам" за протисловацькі статті.

—o—

МІН. ЧЯНО ВЕРНУВСЯ НАГЛО ДО РИМУ.

РИМ, 20. 8. ПАТ. Мін. Чяно, який перебував від трьох днів в Альбанії, вернувся сьогодні вечором нагло до Риму.

—o—

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПОЛЯКІВ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецька влада що раз то більше переслідує польську меншину. Від 1. квітня до 30. червня п. р. трапилося в Німеччині 976 випадків насилля над поляками.

—o—

ЯПОНІЯ ФОРМАЛЬНО ЗІРВЕ ПЕРЕГОВОРИ.

ТОКІО, ПАТ. Японські політичні кола стверджують, що найновіша стріча амб. Крейґжі з віцемін. Като „затемнила ситуацію".

Японія дальше не погоджується відділити політичні справи від господарських. Като перервав розмову з амб. Крейґжі та пішов на нараду до мін. закорд. справ. Представники армії домагаються, щоб перестерегти Англію перед наслідками зірвання переговорів. Като мав ще у пятницю формально повідомити британського амбасадора, що Японія зриває переговори

У ҐДАНСЬКУ ЗВІЛЬНЕНО ТРЬОХ АРЕШТОВАНИХ ПОЛЯКІВ.

ҐДАНСЬК, ПАТ. У висліді інтервенції польського ґенерального комісара Ґданська влада звільнила з арешту двох польських митних інспекторів та шофера моторівки.

—o—

НІМЕЦЬКА ПУБЛИЧНА ОПІНІЯ ЗДЕНЕРВОВАНА?

ПАРИЖ, ПАТ. Як твердить „Ексцельзіор", німецька опінія від кількох днів подененервована. Дотеперішні успіхи Гітлера викликали у неї враження, що всі його бажання мусять сповнитися, тимчасом акція у справі Ґданська не повелася. Німецька преса обвинувачує в тому західні держави.

—o—

ЗНАЧІННЯ РОЗМОВИ ФРАНЦУЗЬКОГО АМБАСАДОРА З НІМЕЦЬКИМ ДЕРЖАВНИМ ПІДСЕКРЕТАРЕМ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ.

ПАРИЖ, ПАТ. Поворот амбасадора Кульондра до Берліна та його розмова з держ. підсекретарем закордонних справ фон Вайзекером викликала великі коментарі у французькій пресі.

„Ексцельзіор" твердить, що амб. Кульондр попередив німецькі вирішні чинники, що Франція і Англія виконають зобовязання супроти Польщі.

ФРАНЦУЗЬКА ПОЗИЧКА ДЛЯ ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, ПАТ. 1 8. п. м. підписано в Парижі договір, на основі якого французький уряд дає польському 430,000.000 франків кредиту. Та сума призначена на закупно у Франції матеріялів на збільшення оборонного потенціялу Польщі.

Договір заключено в атмосфері приязної співпраці між польськими та французькими чинниками, після коротких розмов. Підписав його амб. Лукасевич та мін. Боннє.

МАДЯРИ НЕ ХОЧУТЬ ВМІШУВАТИСЯ В КОНФЛІКТИ СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ

БУДАПЕШТ, 20. 8. На конгресі дрібних рільників промовляв голова тієї партії кажучи що життєвий простір Німеччини не дасться погодити з мадярською національною місією. Промовець признав правду мін. Чакієві, що в теперішніх важких часах Мадярщина мусить виявити льояльність до своїх приятелів. Якщо між мадярськими приятелями вибухне конфлікт, то Мадярщина не може ніяким чином до нього мішатися.

ЗНАЧІННЯ АНҐЛІЙСЬКОГО ТА ФРАНЦУЗЬКОГО ДЕМАРШУ.

ЛЬОНДОН, 20. 8. Льондонські часописи підкреслюють значіння демаршу британського амбасадора Гендерсона і французького амбасадора Кульондра в німецькому міністерстві закордонних справ. В тому демарші оба амбасадори заявили рішучість Анґлії і Франції прийти з допомогою Польщі на випадок агресії.

ПЕРЕД МИРНОЮ ПОЛАГОДОЮ РУМУНСЬКО-МАДЯРСЬКОГО ГРАНИЧНОГО ІНЦИДЕНТУ.

БУКАРЕШТ, Авас. Мадярщина прийняла румунську пропозицію, щоб граничний інцидент під Атеєсуль віддати до полагоди мішаної комісії

Сторінка без політики.

Мандрівка ренів.

Наші читачі, що читають повість Керзуда „Герої золотої тундри" мусіли звернути увагу на розмови, в яких є згадка про великі череди ренів на півночі. Випас тих тварин, що заступають мешканцям півночі водночас коня і корову, звязаний з величезними труднощами суворого підсоння з непокірливою вдачею ренів, що віками виховувалися самотні без людського догляду. Недавно появилася книжка скандинавського дослідника Алена Рой Еванса п. з.: „Мандрівка ренів". Вона появилася теж і в польському перекладі*). Її автор описує подорож людей і ренів від Ледяного Океану з буклядського заливу на схід до визначеного для ренів заповідника, що знаходиться над рікою Мекензі. Ця дорога тягнеться на просторі 3.000 кільометрів, серед снігів і ледів. Її дія відбувається на найдальшій закутині півночі, де панує полярна зоря, чорні метелиці і суворі морози. Така подорож тривала 5 років.

Ескімосам на поміч.

Яка була мета такої мандрівки? Ескімоси закован! вічними ледами не мають чим прохарчуватися і вмирають з холоду. Ляпонці дали почин до помочі безборонним братам півночі і зорганізували похід із 3.000 ренами. Рени мали постачити виголоднілій жмінці північних поселенців мяса, що є їх головною поживою у країні, де нема ніяких овочів ні городовини. Найбільшим ворогом у такій мандрівці є страшенні бурі і вітри. Серед ледяних просторів виринають тільки щораз то нові піскові вихри, неменше страшні, як на Сагарі. У країні, де ніч тягнеться довгі місяці, людині рідко допомагає сонце своїм животворним світлом. Крім хуртовин на кожному кроці чекають на людину ріки серед повені, ледяні безодні, медведі і вовки. Ось одна із сцен боротьби людей проти виголоднілих вовків.

Вовки йдуть.

Одної морозистої і безвітряної ночі Акля, що пильнував череди, несподівано почув... з віддалі через безмежний простір плоских сніговиx піль доходило тихе скавуління вовка. Скрізь у цілому величезному світі півночі той кадиканий тривогою крик має тільки одно значіння. Голос ішов протяжний, як тремкий зойк, що плив із темряви. Той сам самотній крик чув колись Акля у своїй ляпонській батьківщині. Який сумний поклик, повний безнадійної розпуки а водночас в тій протяжній скарзі чаївся визов, непохитна витривалість, похмура осторога. Серед ренів помітне було легке схвилювання. Немов би судороги перейшли по всій череді. Десь серед непроглядної ночі збирався відвічний ворог. Навіть тварини, що вперше почули той крик немов би знюхали жах. З далека і півдня надбігли тихі виклики і відповіді подібні до кукурікання півнів на далеких обійстях, потім зірвався вітер і погасив усі шуми. Алян знав, що вовки занадто далеко, щоб ще тої ночі могли заатакувати череду. Це тільки їх передня стежа, так наклякувала, якось таємно, тільки вовкам відомим способом, вивідалися ті хижаки про похід ренів і нестримно перли з полудня. Коли раз зустрінуться з чередою, не буде сили прогнати їх зовсім. Вони будуть віддалюватися і щезати в тіні, щоб знову виринути, коли впаде темрява й метелиця. Акля пішов негайно до шатра старого Йона, головного провідника. Йон скликав пастухів до себе, щоб обдумати нагальну атаку на вовків, заки ще хижаки наближаться. Очевидячки не можна буде їх зовсім прогнати, але бодай можна б ослабити їх наступ. Треба повитягати палиці досі запаковані на санях. Вовки не звиклі до людських ворогів, що женуть уперед, як вітер.

Наступ сірої ватаги.

Першого дня не було чути про вовків, ані не було видно їх слідів. Вночі змінився напрям голосів. Вони йшли тепер не з півдня, а з заходу. На другий день люди засіли за сніжні кучугури. Коли вовки того чужого краю мають ті самі звички, що їх ляпонські брати, небавком повинні появитися. Далеко-далеко показалася чорна цятка, спочатку зовсім нерухома. Небавком усі за окопом довідалися, що вовки надсувають. Вони йшли терпеливо з передбачливим інстинктом. Хвилинами ватага щезала серед мілкого терену, то знову виринала. Пастухи знали, що вовки зупиняючися складають якийсь плян і вони стежили за ним. Після останньої вовчої „наради" вовки розбіглися і тільки частина йшла в тому самому напрямку. Другий відділ чекав, щоб вибрати нового провідника. Під його проводом частина завернула на південь, якби збайдужіла до походу, але вартівники знали, що ця ватага має за мету окружити череду ренів і за якийсь час вирине з протилежного боку. Тоді вона з оглушливим ревом кинеться на ренів і нажене їх просто до пащі причаєних злочинців. Ляпонські пастухи знали віддавна цей воєнний плян.

Палиці за зброю.

Перша ватага вовків наближувалася, поволі пристаючи. Вона мала багато часу, заки друга окружить череду. Люди тримали палиці і довбні чекаючи на знак Йона. Вовки знову зупинилися. Незвичайні низькі сніжні вали розбудили в них підозріння. Саме тоді Йон дав знак. На збіччях заскрипіли лещата під людьми, що гнали як вітер. Вовки завагалися нерішені, чи протиставитись наступові чи податися взад. Але ті створіння, що гнали проти них це не були ні рени ні карібу, ні навіть рідкі пижмові воли. В їх дивному прудкому посовзі скривався якийсь несамовитий задум. Вовки кинулись навтікача. Сніжна рівнина сприяла лещетарським перегонам, а не закривала вовків. Якась прадідня лють охопила мисливих. Бажання помсти за лихо, яке з дідівхдавен переслідує людину та її череди. Вовки — північна зараза, вони повинні загинути також жорстоко, як забивають. Люди без памяті почали ревіти. Зі захриплих горлянок вилітали якісь дикі бойові вигуки. І коли з вереском проганяли ворога, кожний ударяв ціпками, що розторощували черепи. Влучені вовки застеляли землю то леде дригаючи ногами, то непорушні. Наймолодший пастух Мікель, найжвавіший, висунувся далеко вперед і боровся завзятуще, щоб ніодин вовк не висмикнувся. Та деякі з сірих хижаків завернули гостро і почали під прямим кутом накивувати пятами. Не можна було злоганяти всіх. Вовки почали вихоплюватись на всі боки, а люди злоганяли тих, що втікали навпрямки. Коли впав останній вовк, якого могли досягнути, люди завернули і поволі посунули побоєвищем. Вони були втомлені і виснажені страхітливим змагом. Та леди почали покидати місце тріюмфу, вже череда ренів почала гнати в їх бік. Нова ватага вовків! Вона окружила череду швидше, ніж можна було сподіватись...

Уся книжка Еванса втримана в епічному тоні, повному суворої поваги як дика природа тих країн, яку він змальовує з захопленням великого мандрівника, приятеля тварин і людей.

*) Allen Roy Evans „Wędrówka reniów". Wyd. „Rój". Стор. 335.

Королівські ферії.

Англійська королівська пара разом із княжнами приїхали на літні ферії до Бальмораль у Шотляндії. Замок Бальмораль, типова резиденція шотляндських баронів, має чудове положення: довкола його простягаються чудові вересовища, а червонаві гори та сріблисті озера придають цій місцевині небуденного чару. Не дивниця, що Бальмораль здавен-давна став літньою резиденцією англійських монархів. У першому тижні король згідно з традицією тільки відпочиває, не цікавлячись справами держави, хіба, що вони дуже важні. Щойно згодом починають до нього приїздити міністри та інформувати його про актуальні справи. Всіх їх король приймає так, начеб звичайний смертельник своїх гостей. Він до вподоби з кожним з них грає гольфа, ходить на рибу, або їздить на полювання.

Зачарована гора.

Величезну сензацію викликало в Америці ствердження багатьох автомобілістів, що коло міста Леомінстер у стейті Месачузетс є гора, на яку виїзджають самоходи самі, без волі того, що їде. Це викликує несамовите враження і гору відразу прозвали „зачарованою". Першим, що відкрив цю гору, був комівояжер з Леомістер. Доїхавши до підніжжя гори, він вийшов з самоходу, забувши його загальмувати. На своє превелике зчудування він побачив, що самохід його самий почав поволі їхати під гору. Вістка про чудесну гору швидко розійшлась по цілій Америці. До зачарованої гори стали зїзджатись автомобілісти з цілої Америки. Виявилося, що ще скоріше ніж самоходи виїзджають на гору багато лекше колеса. Зацікавились горою і вчені, які ствердили, що в середині гори мабуть знаходяться великі поклади магнетичної руди, що спричинює це несамовите явище. Очевидячки найбільше скористали з цього мешканці міста Леомінстер, закладаючи ресторани для багатьох туристів, що приїзджають оглянути чудесну гору.

ГУМОР.

ТОЧНІ ВИСЛОВИ.

— А тепер ніжки на стіл — сказав один хірург до пацієнта, якому мав ампутувати обі ноги.

— Я того не пережизу — кликнув убийник, коли судля відчитав йому присуд смерти.

— Чого ви „ставитеся?" — запитав судля свідка, який без візвання ставився на розправу.

АВТОР І ВИДАВЕЦЬ.

— Як там іде моя остання книжка? — питається автор К. свого видавця.

— Гм... не спеціяльно...

— То тому, що видана нестаранно: негарна окладка, марний папір.

— Дорогий пане! — усміхнувся видавець — горбатий ніколи не вдоволений зі свого кравця...

ЩО ЙОМУ ЩЕ ЗАЛИШИЛОСЬ.

Дуже багатий до недавна банкир стратив недавно майже цілий маєток. А всеж — як упевняє — цілком не змінив свого способу життя.

— Рано прокидаюся в 8-мій, як давніше, дзвоню на льокая...

— Якто . і дальше маєте льокая? — питає хтось з недовірям.

— Ні, але маю ще дзвінок...

ДОРОГА ДО РАЮ

Якийсь пан переходить через вулицю, задивлений на небо.

Пацю ладний — кричить шофер з авта — коли ви не будете дивитися там, де йдете, то підете туди, де дивитеся...

У КРАМНИЦІ.

— Чи футро рисе тривке?

— Рисеві воно вистачає на ціле життя!

З АРХИЛЬОЯЛЬНОЇ ПРЕСИ

„Повідомляють нас, що заповіджений на день 30. липня ц. р. кінець світа — про що ми писали тому пару день — відкликали міродайні кола з огляду на публичний спокій і безпеку. Через те кінець світа відбудеться іншим разом, серед більше сприятливих відносин".

МОЛОДА ДУША.

Підстаркуватий інтендант придворного театру у Відні Франц Штравс проходжувався одного разу в Берліні по славній алеї „Унтер ден Лінден" у товаристві свого приятеля.

Біля них перейшла якась молода, прегарна жінка. Штравс довго дивився їй услід, потім глибоко зідхнув і сказав до свого приятеля:

— Яка то шкода, що чоловік не має якихось, скажім 70 років.

ХВОРИЙ НА ЗУБИ.

— Куди йдеш?

— До дентиста.

— Тепер, так вчасно?

— Я власне з самого ранку ходжу до дентиста, коли я ще не виспаний.

— А то чому?

— Коли я ще не виспаний, то позіхаю. А мій дентист каже, що це влекшує йому працю.

НОВИНКИ

22
СЕРПЕНЬ

ВІВТОРОК

Ст. ст. 9. серпня 1939.
† Матея ап.
Лат. Тимотея і тов.
Сонце: схід 4.23, захід 18.30.
Місяць: схід 13.37, захід 23.03.

Завтра: 23. серпня. Середа.
Ст. ст. 10. серпня 1939.
Лаврентія мч.
Лат. Филипа Бен.
Сонце: схід 4.25, захід 18.28.
Місяць: схід 14.52, захід 23.52.

—o—

— **Комунікат Народньої Торговлі.** Народня Торговля приневолена була з незалежних від неї причин звинути склад палива на Личаківськім двірці у Львові. Тому до часу уряджения складу палива на іншому місці Народня Торговля доставляє вугілля з Головного двірця у Львові просто від вугільного концерну. Народня Торговля просить своїх членів і прихильників замовляти й далі **вугілля** горішньошлеське, **кокс** і **дрова** букові і соснові **в Опаловому Відділі Народньої Торговлі, Львів, Ринок** 36, тел. 103-27 1576 1—2

— **При зміні мешкання** найкраще перевезе Ваші меблі **„ГАРМА“** Львів, Залвірянська 20, тел. 111-21. 1571 1—4

— **Футра** жіночі, мужеські, лиси, пелеринки готові і на замовлення поручає Юліян Глушевський, Львів, площа Капітульна 3, І. пов., телефон 254-46. Товар на складі. 135 —?

— **Повакаційні вступні іспити і додаткові вписи на шк. рік 1939/40.** у всіх середніх школах (гімназіях і ліцеях) Рідної Школи відбудуться 1. і 2. вересня ц. р. Зголошення надсилати до Дирекцій поодиноких шкіл. — **Головна Управа Рідної Школи.**

— **Новий ректор Академії Закордонної Торговлі у Львові.** Президент Мосьціцький затвердив вибір проф. д-ра Станислава Рузевича на ректора Академії Закордонної Торговлі у Львові на академічні роки 1939/40 і 1940/41.

— **Дві нові школи у Львові.** На засіданні фінансово-господарської комісії міської ради у Львові рішено купити від п. Стройновської на Знесінні площу під будову школи. Одночасно вирішено теж відкупити від бурси для дітей старшин і рядовиків граничної сторожі невикінчений ще будинок при вул. Стрийській 5 грища „Погоні“. У тому будинку буде приміщена народня школа для Персенківки.

— **Прищиця.** Львівське староство перестерігає мешканців Львова перед уживанням сирого молока, бо в деяких місцевостях львівського повіту панує прищиця. — В Долобові, пов. Рудки вернулася хвиля прищиці. Одного дня занедужали 22 штуки худоби в 12 господарствах.

— **Пересторога перед червінкою.** Тому, що ствердженo багато випадків червінки в недалеких від Львова околицях, зокрема в городецькім та яворівськім повіті, відки молочарки привозять до Львова молоко, Міський Виділ Публичного Здоровля пригадує, що молоко є доброю поживою для заразків червінки, черевного тифу і т. д. Тому, щоб зберегти себе перед заразками, слід молоко, що його привозять сільські жінки вперед переварити. Сиру ярину та овочі треба перед їдженням добре вимити в біжучій воді

— **Контроля цін товщів.** В останніх днях у Львові збільшився попит на товщі, зменшилась подажа. Використали те деякі різники, що почали підносити ціни товщу. Комісія, зложена з представників городського староства й магістрату перевела контролю припасів та цін у різників. Різники ствердили, що ціна солонини — 1.60 за кільо за низька, тому зібралася цінникова комісія, яка піднесла ту ціну на 1.65 зол. Магістрат має видати остаточну постанову в тій справі.

— **Львівська хроніка.** На вул. Городецькій упав з ровера Бронислав Козьол і розбив собі череп. Мозок витік і Козьол згинув на місці. — Санітарна комісія замкнула кілька нечистих ґастрономічних підприємств: Фукса, Війсайцера, Губера і Хамайдеса. Крім того поліційна хроніка занотувала кілька крадежей та нещасливих випадків.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Клясової Льотерії впали такі вигри: 1000.000 зол. на ч. 9863, 15.000 зол. на ч. 151964. 10.000 зол. на ч. 383 36026 37457 46880 150587 1506963. 5.000 зол. на ч. 8186 64639 141142 152068 15294. 2.000 зол. на ч. 8236 51017 52432 60325 108498 112209 139115. 1.000 зол. на ч. 10750 17961 20037 34303 42996 48525 63320 67345 75866 83633 87672 104263 123539 124190 133655 138267 138400 149763 157172 163347.

— **Подивугідна почтова „справність“.** Пишуть нам: О. Дм. Кушнірчук із Пробіжної, пов. Копичинці надав 20. липня ц. р. в тамошньому почтовому уряді грошеву посилку (18 зол.) та одночасно вислав лист під тою самою адресою до свого знайомого у Львові. Гроші дістав адресат 22. м. м., значить уже по двох днях. Зате лист, в якому було прохання подати орудку за згадані гроші та пояснення щодо тієї орудки, дістав адресат аж 17. ц. м., значить малощо не місяць пізніше. Чому лист був довший від грошей і потребував перебути той сам шлях почтовим амбулянсом аж 28 днів, годі збагнути. Може це дивне явище зуміє пояснити Дирекція почт у Львові.

— **Велика пожежа в Рогатині.** В Рогатині вибухла пожежа в будинках Василя Нагірняка. Внаслідок сильного вітру вогонь перекинувся на сусідні будинки. Пожежа знищила 23 господарства. Слідство виявило, що пожежа повстала через необережну поведінку з вогнем. Шкоди є к. 72.000 зол.

— **Пожежа в Радехівщині.** В Барилові, пов. Радехів вибухла пожежа в домі Міни Левенталь. Вогонь перекинувся на інші будинки і знищив 6 господарств зі збіжжям та живим інвентарем, вартости к. 16.000 зол. Причиною пожежі була хибна будова комина.

— **Краєва хроніка.** Двох залізничників, які переходили через стацію у Надвірній дісталися під поїзд. Один з них, Володислав Шелест, згинув на місці, другий, Осип Мусінський, зломив руку і ногу. — Від недокурка запалився двір у Волі Гнійницькій, пов. Яворів. Шкоду оцінюють на 25.000 золотих. — Чортківський окружний суд засудив на 2 роки вязниці Г. Генчишина з Копичинеччини, який убив Стефанію Миськів. — Окружний суд у Бережанах засудив на 5 років вязниці Франца Стабінського, що убив свого тестя на маєтковому тлі. — Два поліцаї застрілили в Мостищині двох бандитів, Шумляка і Процька, яких здавна важко було зловити. Один з поліцаїв ранений. — З церкви в Уличнім, пов. Дрогобич украли злодії кільканацять золотих.

— **Засуд на чеського терориста на Шлеську.** Перед окружним судом у Тешині станув 34-літній Милослав Секера з Моравської Острави, чеський громадянин, по професії фотограф, який кермував боївкою „Шлєскі Одбой“, що вела свою діяльність на терені Заользя. Секера мав у своїм мешканні запас ручних ґранат, револьверів, муніцію і все те розділював між членів чеської терористичної організації та давав їм інструкції, як вести диверсійну акцію на терені Заользя. Крім того в акті обвинувачення подано, що Секера поширював при допомозі короткохвильної радіостанції протипольську пропаґанду та заклики до злуки Заользя з б. Чехословаччиною. Тешинський суд засудив Секеру на 8 років вязниці.

— **Жіноча обслуга в Кеніґсберґу.** На кількох трамваєвих лініях у Кеніґсберґу службу кондукторів обняли жінки. Також можна чимраз частіше стрінути у Кеніґсберґу листарок замість листарів. Кеніґсберське заведення чищення міста вишколює жінки у веденні асенізаційних возів.

— **Катастрофа в англійській пристані.** Перед кількома днями в Бельфасті (півн. Ірляндія) спускали на воду найбільший англійський корабель-летовище. На пів години перед тим, заки мали початися паради і промови та ледви кілька хвилин пізніше, як прибув премієр північної Ірляндії з міністром летунства Вудом, корабель-летовище відірвався та почав раптом зісуватися до моря. Величезне руштовання, яке мало розступитися тоді, як корабель мали спускати на воду, заломилось під тягарем водолетовища та почало валитися. Кількасот робітників, що працювали по обох боках корабля, кинулися втікати. Якийсь час, коли кадовб велитня зісувався без ніякого опору, здавалося, що він перехилиться на бік. Одначе на щастя, корабель-летовище зісунувся спокійно до води. Сотні робітників кинулися негайно під звалища руштовання, щоб віднайти жертви катастрофи. Виявилося, що звалища придавили кільканацять осіб. Одна жінка робітника, який працював у сточні, згинула. 14 ранених перевезено до лічниці. Кількадесять жінок зімліло.

— **Москва позбувається студентської молоді.** Совітська влада почала виселювати з Москви до провінціональних наукових заведень студентів високих московських шкіл. Причиною такого переселювання студентів є мабуть те, що у Москві є надмір студентської молоді. Зате провінціональні високі школи стоять пустками. В першу чергу виселюють тих студентів, яких унаслідок переповнення не зможуть прийняти до високих шкіл у Москві. Акцію переселювання надміру студентів до провінціональних міст веде окремий комітет, що його основано при народнім комісаріяті освіти. Акцію переселювання студентів використано теж на те, щоб позбутися з Москви небажаного під політичним оглядом студентського елементу

Зі судової салі.

ДВІ РОЗПРАВИ В ЧОРТКОВІ ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Дня 16. 8. відбулася в Чорткові тайна розправа проти **Василя Пшика, Івана Легінчука, Сильвестра Шевця, Павла Федоркова, Миколи Мороза,** рільників з Косова, **Михайла Музичка,** рільника з Ромашівки і **Марії Вітівної** з Шманьківчик, яким прокуратура окружного суду в Чорткові закинула приналежність до ОУН. По переведеній розправі при замкнених дверях дня 17. 8. оголосив окружний суд у Чорткові публично вирок з мотивами, на підставі якого то вироку всіх обвинувачених признали винними злочину з арт. 97 кк. і **всіх засуджено по 3 і пів літ вязниці.** В устних мотивах вироку подав предсідник суду довідома, що обвинувачені вступили до ОУН у часі великого міжнароднього напруження, в якім то часі всі громадяни повинні бути якнайбільше споєні, щоб не наражувати держави на шкоду, а тимчасом обвинувачені те споєння перервали і тому треба було за саму приналежність до ОУН покарати їх 3 і пів-літньою вязницею. Обвинувачених боронили: д-р Михайло Рosляк, д-р Володимир Електорович і м-р Сильвестер Мартюк, адвокати в Чорткові.

Того самого дня відбулася в чортківському окружному суді розправа проти **Івана Дмитришина,** уродженого дня 27. 6. 1913. р. в Кобиловолоках, повіт Теребовля, якому прокуратура окружного суду в Чорткові закинула приналежність до ОУН і кольпортажу 10 заповідей українського націоналіста та 12 засад українського націоналіста. Також у цій справі суд признав обвинуваченого винним злочину зі ст. 97 кк і злочину зі ст. 154 § 2 кк. і за те **засудив його на кару 3 і пів літ вязниці.** Обвинуваченого боронив д-р Михайло Росляк.

ПРИСУД У ПРОЦЕСІ ЗА ПОДІЇ ПІДЧАС ПАНАХИДИ.

В Самборі закінчився процес проти 13 осіб із Поляни к. Хирова, Хирівської Посади і Слохиниці, обвинувачених за участь у виступах 11. квітня ц. р. Підчас тих виступів згинули 2 особи. На розправі допитувано к. 40 свідків. У висліді розправи суд засудив **Евфрозину Кендзерську і Степана Кузика на кару 10 місяців вязниці, Михайла Бойка, Розалію Хому й Осипа Петровського на 8 місяців вязниці,** інших підсудних на кари від **6—8 місяців вязниці.**

Обвинувачував прок. Крисовський, боронили адвокати: д-р Роґуцький, м-р С. Альтбах, м-р Фрай та м-р Ваґнер.

ЗА УКРАЇНІЗАЦІЮ ПРІЗВИЩ.

Окружний суд у Бережанах засудив **о. Остапа Стернюка** зі Зарудець та одночасно адміністратора парохії в Липиці Долішній (пов. Рогатин) **на 6 місяців вязниці за українізування прізвищ.** Суд оперся у своєму рішенні на тому, що у книгах було вписане один раз прізвище „Мацьковскі“ та не повірив свідкам оборони, що батько і вся рідня того селянина була вписана у книгах як „Мацьковський“. Боронив адв. д-р Коковський.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН ТА АҐІТАЦІЮ СЕРЕД ВІЙСЬКА.

Окружний суд у Бережанах судив трьох селян із Конюх пов. Бережани: **Івана Сеньковича, Миколу Мукевича й Михайла Куцого** під закидом державної зради за те, що вони належали до ОУН та поширювали гасла тієї організації між українцями, що відбувають військову службу. У висліді розправи суд засудив **Івана Сеньковича на 5 років вязниці** із відібранням

громадянських прав на 5 років. Обох інших підсудних суд увільнив від вини й кари. Боронили адвокати: Ф. Бабяк, д-р Ф. Коковський і В. Логуш.

Бережанський окружний суд засудив за приналежність до ОУН: Василя Маркова та Омеляна Бучинського — по 8 років вязниці, втрату прав на 6 років та 4 роки поліційного цагляду; Т. Кобеля на 15 років вязниці, втрату прав на 10 років та 5 років поліційного нагляду; Івана Липного на рік вязниці. Засудженим не зараховано слідчого арешту.

СПОРТ.

Третя з черги перемога у Стрию.

УКРАЇНА—ПОГОНЬ 3:2 (1:0).

Стрий, 20. 8. (вл. кореcп.).

Перші змагання за мистецтво Окр. Ліги на р. 1939—1940.

Україна: Гнура; Мікльош II, Скоцень I; Романець, Каратницький, Гошовський; Магоцький, Скоцень II, Мікльош I, Тихоліз і Кульчицький.

Погонь: Сродзінський; Габара, Жебачинський; Смук, Карніга, Павелчик; Магера, Стефанишин, Валіцький, Кучера і Ромп.

Ворота здобули: для України: Мікльош I, Мікльош II, і Магоцький; для Погоні: Валіцький (2). Суддя п. Равіш.

Хід гри: Грізний тяг нападу Погоні у першій хвилині кінчиться вільним посередним з 9-ох метрів, чого Погонь не використовує. Перших 20 хвилин нервова гра; грище вогке (по двогодинній зливі перед змаганнями), ховзький мяч ніяк не слухає грачів. Акції не клеються в обох дружинах. Воротарі майже без стрілів. Гра змінна з незамітною перевагою Погоні. Від 25 хв. Україна розігрується, опановується нервово й доцільною та кращою технічною грою перебравши ініціятиву у свої руки, переважає до кінця змагань. У 26 і 27 хв. два грізні випади Скоценя кінчаться фавлями оборони Погоні, одначе замісць карних суддя диктує вільні з півії. Оба невикористані. В міжчасі нотуємо гарну параду Гнури по гострім щурі Валіцького і змарнування ідеальної позиції Кульчицьким. Аж у 39 хв. Скоцень добре випускає Магоцького, який прецизійно центрує і Мікльош стріляє ефектовно перші ворота. Ціла акція, закінчена гарним-успішним стрілом, була направду зразком доброго копаного мяча. У 43 і 44 хв. центру Кульчицького й вільний Мікльоша переносить головою Скоцень. Перерва 1:0.

У другій половині гру починає Погонь знов гострим зривом і по зударі змагунів під воротами України диктує суддя у 48 хв. сумнівного карного. Валіцький стріляє попри стовп і 1:1. У 5 хв. пільний стріл Мікльоша з трудом боронить Сродзінський на ріг. Перевага України зростає. На цілім полі замітна вищість львівської дружини, при чім на перший плян вибивається добра гра лінії помочі України. Технічно добрі заграння Тихоліза, амбітна праця Скоценя I — у 55 хв. стріл Мікльоша боронить рукою Габара. Карний бє безконкуренційно Мікльош II; електричний стріл під поперечку і — 2:1. У 60 хв. гострий стріл Стефанишина торкнув поперечку, у 63 важку бомбу Кульчицького з трудом вибив воротар на грі. За хвилину замішання по корнері під воротами України і Валіцький із помітно спаленої позиції вирівнює на 2:2. Гра загострюється. Погонь, яка грає слабше, протягає гру, бо хоче врятувати хоч 1 точку. В 75 хв. центра Тихоліза і головка Магоцького і є!!! Одначе нема! Суддя бачив тут спалений, хоч Магоцький находився між двома змагунами Погоні. Україна притискає щораз сильніше і в 77 хв. Скоцень випрацьовує Магоцькому ідеальну позицію, який удруге стріляє мяч у сітку і тим припечатує перемогу України: 3:2. Від тієї хвилини гра у копаний мяч кінчиться. Погонь починає авантури і гру на кости. У 85 хв. грізний стріл Валіцького спиняє бравурно зпід поперечки Гнура. На 3 хв. перед кінцем Габара (без мяча) нокавтує пястуком у щоку Скоценя II на кілька секунд. Повстає замішання під воротами Погоні, у якім воротар Сродзінський не може відмовити собі приємности копнути (без мяча) Мікльоша, за що врешті вилітає з грища. Інциденту зі Скоценем суддя дипльоматично „не бачив". На тому кінчаються змагання на зеленій мураві.

Тепер почалися змагання „культурнішої" публики зі змагунами України, яких у переході з грища до одягальні обкопано (Романця, Мікльоша I ін.). А на коридорі між шатнями воротар Погоні Сродзінський вдруге напав на Мікльоша та при цій нагоді копнув і вдарив голову України та провідника секції коп. мяча дир. Левицького. Ясно, що Україна мусить витягнути з тих усіх історій, якнайгостріші консеквенції.

Глядачів, головно українців як на Стрий мало. Всіх к. 1.000.

Оцінка дружини: Україна (при цім слід зазначити, що вперше від часу свого існування, дружина виступила в зелених сорочках) заграла ці змагання вдоволяюче; поодинокі змагуни виявили кращу від сильнішої фізично Погоні кондицію, скорість і старт, грали амбітно, твердо, спокійно як і слід нашій репрезентаційній дружині. Технікою Україна все перевищала стрийську дружину. Важко з дружини когось спеціяльно вирізнювати: найліпшою лінією була поміч, де перед вів Гошовський. Каратницький грав багато краще, як в останніх змаганнях і дуже вдатно розбивав акції нападу Погоні. Романець твердою і відважною грою також немало лиха приносив напасникам Стрия. Оборонне тріо без закиду. Оборонці: Скоцень і Мікльош грали незвичайно амбітно, твердо і неуступчиво. Гнура, хоч мяч був ховзький, зовсім добре давав собі з ним раду. В нападі не все клеїлося. Акції не находили з малими винятками стрілового викінчення. А втім заложники Погоні: Жебачинський і Габара грали д. добре. Хоч Мікльош вийшов на грище хорий і грав рештками сил, всеж таки віддав на ворожі ворота ще найбільше цільних та грізних стрілів. Скоцень під дбайливою опікою „приятеля" Жебачинського, грав амбітно, випускав у бій партнерів і найбільше потерпів. Магоцький добрий і скорий. Тихоліз у полі блистів добрим технічним опануванням мяча, одначе затратив стріл. Кульчицький грав слабо. Мав кілька догідних ситуацій під воротами — одначе їх змарнував та в полі безупинно губив мяч. **(М. Д.).**

Перемишль, 20. 8. (вл. тел.) СЯН—ЛЕХІЯ 2:0 1:0).

Сян виступив до перших мистецьких змагань осінньої рунди в такому складі: Гуцул, Буш, Медвідь, Неофіта, Кіцила, Онисик. Хитра. Федорович, Турко, Бардин, Гібалевич.

Сян заграв цю стрічу ще по вакаційному, одначе його гра випала вже краще, як у недавніх товариських аустрічах. Лехія теж розчарувала, не було в ній ніяких таких акцій, щоб вони могли поважно загрожувати Сянові. Якби не добра гра воротаря та залоги, то Лехія могла багато вище програти. В Сяні д. добре, як завжди заграв Гуцул, добре теж заграла залога, зокрема Буш. Одначе він висувається задалеко допереду, наближуючися до Медведя, так що протилежний бік в якому Неофіта пильнує напасника, залишається вільний. В помочі Кіцила зовсім добрий, оба бічні помічники слабші. Все таки їх гра випала куди краще, як на товариських змаганнях. Напад був таки найслабшою частиною дружини, при тому не видно було в ньому зовсім співгри. Взагалі, крім перших хвилин першої половини, гра була ведена на гура, коби дальше, коби вище... Деякі напасники зовсім без потреби грали горою, що далося Сянові у знаки, тоді, коли він грав під вітер. Гра горою Сянові ніяк не відповідає, бож у нападі грають майже самі низькі грачі. Турко не міг багато вдіяти, бо його противники сильно бльокували. Лівий бік нападу був кращий, як правий.

Що до самої гри, то вже 3 хв. принесла сяновикам успіх, коли Хитра з дуже доброї подачі Турка здобув гострим стрілом перші ворота. Від того часу Сян має вже ввесь час легку перевагу. Лехія обмежовується тільки до грізних випадів. Один із таких небезпечних випадів мало що не закінчується успіхом Лехії, одначе Гуцул в останній хвилині оборонив прегарно накривкою гострий стріл Книжицького із кількох кроків. Сян наступає безупину, одначе добра гра заложників Лехії та її воротаря не дають змоги підвищити „скоре". На змінних наступах минає час до половини.

Удругій половині Сян має багато більше з гри, одначе сама гра без виразу з обох сторін, хоч доволі гостра. Публика така певна вже висліду, що навіть тією гострою грою не хвилюється. Лехія теж не дуже вилюється, щоб вирівняти. Турко має ще нагоду підвищити вислід, коли в 27 хв. опиняється сам один віч-на-віч із воротарем Лехії, але у віддалі 4 м. від воріт губить мяч. Щойно в 29 хв. Федорович несподіваним, далеким стрілом підвищує вислід до 2:0 і такий вислід залишається вже до кінця змагань.

Суддював добре п. Земан.

ІНШІ ВИСЛІДИ.

Львів. ЧОРНІ—ПОГОНЬ І Б 6:1 (3:1).

Львів. ГАСМОНЕЯ—ПОЛЬОНІЯ (Перемишль) 3:2 (1:1). Цей метч відбувся при безупинних авантурах на грищі. Публика вдиралася кілька разів на грище.

Ряшів. РЕСОВІЯ—СТШЕЛЄЦ (Борислав) 1:0 (1:0). Перший виступ новика не випав найгірше.

ТАБЕЛЯ О. Л.

1. Сян	1	2	2:0
2. Ресовія	1	2	1:0
3. Чорні	1	2	6:1
4. Україна	1	2	3:2
5. Гасмонея	1	2	3:2
6. РКС	0	0	0:0
7. Польонія	1	0	2:3
8. Погонь (Стрий)	1	0	2:3
9. Погонь І Б	1	0	1:6
10. Стшелец (Борислав)	1	0	0:1
11. Лехія	1	0	0:2

ДЕРЖАВНА ЛІҐА.

Варшава. ПОЛЬОНІЯ—ПОГОНЬ 2:1 (0:0). Польонія стріляла переможні ворота в останній секунді.

Познань. ВАРТА—РУХ 5:2 (4:1).

Катовиці. АКС—ГАРБАРНЯ 3:0 (2:0).

Краків. ВИСЛА—ВАРШАВЯНКА 4:2 (2:2).

Лодзь. КРАКОВІЯ—УНІОН ТУРІНГ 3:2 (1:2).

*

В табелі Д. Л. веде Рух із 18 т. перед Вислою і Погонею по 16 т. На чергових місцях спинилися: АКС, Варта, Краковія, Польонія, Гарбарня, Варшавянка і вкінці Уніон Турінг.

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

Дрогобич. ШЛЕСЬК—ЮНАК 0:0. Щасливий для Юнака вислід. Юнак грав слабо. Найкращий був Ґдуля.

Вильно. СЬМІҐЛИ—ЛЕҐІЯ 5:1 (3:0).

*

В табелі веде Шлеськ (3 т.), перед Сьмігли (2), Юнаком (2), і Леґією (1).

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Самбір (вл. тел.). СКАЛА (Стрий)—ДНІСТЕР 6:1 (3:1).

Скала була без сумніву краща від самбірської дружини, на якій слідно стару хибу... недостачу тренінгу. У Скалі дуже добре грали: Держко II, Новак і Заплатинський у нападі та Котурбач у помочі. У Дністрі: добрий був Шпиталь, Богоніс і Ванівський. Ворота для Скали здобули: Держко й Новак по 2, Котурбач і Заплатинський (із карного); для Дністра одинокі ворота здобув Прик. Суддя п. Татарський.

Східниця. ҐАЗИ—СТРИЯНКА 5:2 (4:1).

Борислав. КАДІМА—КОРОНА 3:0 в-о. Корона не приїхала на визначені змагання А-кляси, чекаючи ще на якесь ласкаве рішення в О. Лізі.

Борислав. РОПНИК—СТШЕЛЄЦ ПОЛЬМІН 3:0 в-о.

РОПНИК (юніори)—БЯЛІ (юн.) 5:0.

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

СТЕП—ҐРАНІТ 3:2 (3:2).

Ці змагання, що заповідалися дуже гарно, зовсім зіпсував поганий суддя, який робив усе можливе, щоб скривдити українську дружину. Степ, що виступив до тих змагань ще далі в некомплетному складі, без змагунів, що перебувають на феріях, заграв дуже амбітно й жертвенно та вів уже 3:0 зі стрілів Паньчишина (2) і Коцана. Ґраніт здобув двоє воріт із карних копів, що їх суддя з легкої руки подиктував. У другій половині Степ далі мав перевагу та переводив небезпечні наступи. Що ж, коли суддя не давав змоги напасникам Степу підійти під ворота, вишукуючи ріжні фавлі й офсайди. Вершком усього був карний коп, третій із черги, що його суддя п. Кашуба подиктував до Степу в передостанній хвилині гри, відбираючи таким чином Степові добре заслужену перемогу. Тоді виявилося, що не всі змагуни Степу вміють якслід себе опанувати, бо зневажити суддю на грищі — це вчинок, за який нікого не можна похвалити і нікого оправдати. Той змагун Степу, що вдарив схвильований суддю, не лиш виставив себе на кару, але не причинив своїм вчинком власній дружині. Під адресою спортової влади одна заввага: на змагання українських дружин, зокрема нижчих кляс, слід визначувати суддів, що не переводили б невдатних експериментів та не виявляли б свого шовінізму.

ЛЬОТ—ЗОРЯ 1:0 (0:0).

І Зоря теж не мала великого щастя до судді, бо коли здавалося, що дружина реміснинків, яка повинна була виграти, зійде із грища бодай пунктом, тоді суддя в останній (дослівно) хвилині гри знайшов карного, якого не було. Таким чином рішення судді рішило про перемогу Льоту.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ

Перемишль. СЯН II—СПАРТАК 10:0 (2:0).

Трускавець. НОРДІЯ (Дрогобич)—ЗОРІЯ 5:1 (3:1).

Львів. СТАДІОН—ЛУГ 4:3 (3:2).

СТРІЛА—УКРАЇНА І. Б 4:3 (1:1).

Жовква, 19. 8.

Товариські змагання симпатичної жовківської дружини з резервою львівської України, закінчилися заслуженою перемогою місцевих. На Стрілі замітна поправа з кожними змаганнями і слідна праця тренера п. Петрова. Стріла перевищала гостей амбіцією, стартом та скорістю. Склад України: Кшик; Магоцький II, Федорчак; Підлісецький, Короць, Дацко; Кузьма, Нагірний Жук, Зубач і Левицький.

Суддювали пп. Бас і Пазуняк.

Глядачів мало.

БОКС.

РЕКОРД—УКРАЇНА 10:6.

Зовсім несподівано мистецька зустріч наших боксерів із жидівськими закінчилася зайвою програною чорночервоних. Вина тут і проводу секції і самих змагунів, що не відбули відповідної заправи, не подбали про вагу та проводу, що не зумів якслід змонтувати вісімки. Організація змагань фатальна, публика огірчена, що відбулося тільки 5 зустріч, замість 8. На будуче вісімка України мусить вийти на ріг солідніше приготована. Вислідн змагань були такі:

Муха: Бравн переміг легко на пункти „емерита" Тиза, якого на силу вставлено у склад.

Когут: Копак програв на пункти з Ротенштайном але зарепрезентувався незле. Найважніше — він відважний та агресивний. Копак повинен стренувати конче до „мухи".

Перо: Айзен виграв незаслужено на пункти з Рудницьким, якому належався бодай нерішений вислід. Рудницький вибився при кінці зі сил, знак, що не стає тренінґу.

Легка в. Кулик переміг на п-кти Шорнштайна.

Відтак, Білий виграв в-о, Едельман (Р) виграв воковером і Гехт виграв в-о, бо змагуни України не мали відповідної ваги.

У важкій вазі Поміоко знокавтував у II рунді Каріна.

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Понеділок 21. 8. год. 18 „Оборона Коалтиків".

Театр Рівнородностей.

Нечинний.

Український Театр ім. І. Котляревського

ДЕЛЯТИН:

21. 8. Кирка в Льолво.
22. 8. Цариця Грузії.
23. 8. Гуцулка Ксеня.

З Делятина іде театр до Надвірної.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ГОРОДЕНКА:

29. 8. Дай серцю волю.
30. 8. За молдавський престіл.
31. 8. Вельможна пані Кочубеїха.

ЗАЛІЩИКИ:

1. 9. Дай серцю волю.
2. 9. Сорочинський ярмарок.
3. 9. За молдавський престіл.
4. 9. Вельможна пані Кочубеїха.

Українська капеля бандуристів Степана Орвча.

27. 8. Устрики.
28. 8. Лісько.
3. 9. Сянік.
10. 9. Рималів.
17. 9. Коросно.

КІНА.

АМПІР: „Таємний сліпець", „Право жінки".

АПОЛЬО: „Пісеньвар Заходу" (Нельсон Еді).

АТЛЯНТИК: „За усміх сеньоріти".

БАЙКА: „Замок таємниць", „В матні".

БАЛТИК: „Пригоди Томи Соєра".

ВАНДА: „Роберт і Бертран".

ҐРАЖИНА: „Палкі серця", „Поверх вище".

ЕВРОПА: „Розвід леді Ікс".

КАСІНО: „Шпигунові зізнання".

КОПЕРНИК: „Франкенштайнів син".

МАРУСЕНЬКА: „Ненечка", „Лист до матері".

МЕТРО: „Примари", „Дівчата з Новолипок".

МУЗА: „Хрестиянська брехня".

МІРАЖ: „Мудрагелька", „Князь і пролак".

ПАКС: нечинне.

ПАЛЯС: „Циганські мельодії".

РАЙ: „Сигнали".

РІЯЛЬТО. „Затамовуємо".

РОКСІ: „Зоряна ескадра", „Їх екселенція шофер".

СВІТ: „Золоті жіночки", „Алярм на світанку".

СВЯТОВИД: „Шікаго", „Вернися, моя маленька!"

СТИЛЕВЕ: „Два чоловіки пані Віві" і ревія.

ТОН: „Пенні", „В огні стрілен".

УТІХА: „У Давсоновій кривіші" та ревія.

ХИМЕРА: „12 крісел" (Власта Буріян, Лямпа)).

ФОТОПЛЯСТІКОН (пл. Марійська ч. 5): „Тель-Авів".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок, 21. серпня 1939.

6.56 Сигнал. 7.00 Ранішній денник. 7.15 Музика з пл., 8.15 Купець і морська торговля. 11.57 Сигнал. 12.03 Полуднева авд., 13.00 Розр. музика з пл.; у перерві в год. **13.15 Гутірка в українській мові: „У 35. роковини смерти Михайла Старицького" виг. Меріям-Лужницький.** 13.40 Година наймолодших: „Геройський ведмедик", 14.35 Господарські вістки, 15.15 Популярна музика, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий денник. 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Спів. ресіталь Сергія Беновія, 16.45 Наукова хроніка 17.00 Біжучі та програмові вістки. 17.05 Гутірки ЛОПП. 17.10 Звук. ф ілмов, 17.50 Спортова гутірка. 18.00 Славні концерти, муз. авд., 19.00 На поліському ярмарку, трансм. з Пінська. 19.30 Орх. скрипка, вок. квартет, форт., 20.15 Резерва, 20.25 Для села: Актуальна хліб. гутірка, Хліборобська хроніка, 20.35 Льокальні спорт. вістки, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Концерт смичк. орх., 21.45 Польща та Захід, 22.00 Про захоронкарський фах, 22.15 Танк. музика з пл., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Вівторок, 22. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 „Усміхнися", гутірка, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 13.00 Популярна музика з пл., 13.40 Концерт бажань, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 Герої повітряних просторів, 15.00 Сальон. орх., 15.45 Господарські вістки. 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Форт. твори, 16.45 Літер. хроніка, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Спів. ресіталь, тенор, форт., 17.35 Музика з пл., 17 Радіотехнічні вістки, 18.00 Від Карпат до Балтику, суїта на нар. теми. 18.40 Скрипка, форт., 19.00 Для робітників, 19.30 Камер. орх., баритон, сопран, 20.15 Резерва, 20.25 Для села: Плекання бджільних маток, 20.35 Льокальні спорт. вістки, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Пучіні: „Тоска" трансм. з Риму, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Середа, 23. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 Лист із літнища, 8.25 Туристичні вістки, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 13.00 Інформаційна газетка в українській мові. **13.10 Українська музика з пл.,** 13.40 Розривкова музика з пл., 14.15 Трохи пісні, трохи слова, відповіди на листи міських дітей, вибрані плити, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 „Наш концерт": Що хто любить, орх., спів, рецитації, 15.15 Популярний концерт у вик. орх., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Спів. ресіталь, сопран, 16.50 П. О. П. тому 4.000 літ, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Мусоргський, з пл., 17.50 Господиня у місті: Домова естетика, 18.00 Славні симфонії з пл., 18.40 Відгомони сили та слави, 18.50 „Інтродукція та Рондо" Сен Санса, з пл., 19.00 Спека, вечір сміховинок, 19.30 Концерт, орх., тріо акордеоністів, дуети, форт., 20.10 Військ. відчит, 20.25 Для села: Осінні управи як засіб поборювання шкідників у полі та городі, 20.35 Спортові льокальні вістки, 21.40 Книжка та знання: Всесвітня історія, 22.00 Моцарт: Смичк. квартет ес-дур з пл., 22.30 Львівські пера: Вечір перекладів, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Понеділок, 21. серпня 1939.

БЕРЛІН 19.00 Пісеньки. БІЛГОРОД 19.05 20.00 Нар. пісеньки, 20.30 Оп. арії, БУДАПЕШТ 17.40 Циг. музика, 20.40 Сібеліюс: музика до „Бурі" Шекспіра, 22.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ 18.40 Еспанські нар. пісні, 19.20 Хвилина музики, 22.30 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.30 Форт., 19.15 Від низького А до високого Ц. 20.15 Солісти, ДРОЙТВІЧ 18.50 Симф. концерт, КЕЛЬН 20.15 Нар. пісні, КОПЕНГАГЕН 21.10 Клясичні арії, ЛЯГТІ 22.00 Шуберт: Форт. соната а-моль оп. 120, МІЛЯНО 21.00 Муз. комедія, 22.40 Камер. музика., ПАРІ ПТТ 18.05 Оперетові арії, РАДІО ПАРІ 18.15 Форт., 19.00 Розр. концерт, 20.15 Скрипка, 20.30 Муз. вечір, РИМ 17.15 Форт., 21.00 Симф. концерт, 22.40 Хор, СОФІЯ 18.45 Вок. концерт, 20.50 21.25 Легка музика.

Вівторок, 22. серпня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, 20.15 21.00 Танк. музика, БІЛГОРОД 18.20 Орх., 20.00 Форт., 22.15 Танк. музика, БУДАПЕШТ 19.25 Легка музика, 22.00 Танк. музика, ВІДЕНЬ 15.40 Японська музика, 19.30 „Викрадення зі сераю" оп. Моцарта, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Діточий хор, 21.15 Симф. концерт, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.00 18.40 Легка музика, МІЛЯНО 21.00 Оп. вечір, МІНХЕН 18.20 Форт. твори Брамса, ПАРІ ПТТ 20.00 Пісні, 20.30 „Льотерійний льос" ком. оп. Ніколя, РАДІО ПАРІ 18.15 Солі... оп..., РИМ 21.00 Оперетко... 20.15 Клярнет, РИМ 21.00 Опереткова музика, 21.30 Фільм. музика, 22.30 Смичк. квартет, СОФІЯ 18.00 22.00 Легка і танк. музика, 19.15 Популярний концерт, 20.00 Смичк. квартет, 20.50 Російські пісні.

Середа, 23. серпня 1939.

БЕРЛІН 15.00, 18.00 Весела та розр. музика, 21.00 Опереткова та фільм. музика, БІЛГОРОД 19.05, 20.00 Пісеньки, 20.25 „Дон Джовані" оп. Моцарта, 22.15 Легка музика, БУДАПЕШТ 13.30 Мад. пісні, 17.10 Балканські мельодії, 19.30 20.00 Циг. музика, 22.00 Спів, ВІДЕНЬ 18.20 Камер. концерт, 20.15 Тирольська музика та танці, 22.30 Віденська розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. музика, 19.15 Веселі мельодії, 20.15 Військ. орх., 22.20 Давня камер. музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.00 Брамсові твори, ЛІОН (Монте Ченері, Парі ПТТ) 21.00 Концерт Отм. Шека з Люцерни, ЛЯГТІ 22.00 Гайднова Симфонія, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 22.20 Органи, ПРАГА 19.00 Оперетковий вечір, РАДІО ПАРІ 18.15 Форт., 19.30 Скрипка, РИМ 17.15 Скрипка, 20.30 Хвилина музики, 21.00 22.00 Розр. музика, 22.20 Військ. орх., СОФІЯ 18.00 Муз. всячина, 19.30 „Манон" оп. Масенета, 21.40 Танк. музика, 22.30 Популярний концерт.

Біржа

Львів, 18. серпня 1939

ГРОШІ.

Бельги бельг. 90·30—90·67. Долари америк. 5·30·53—5·33·00, Долари канад. 5·29·00—5·32·00. Фльор. гол. 284·00—286·51 Франки франц. 14·16—14·16. Франки шв. 120·40—120·40. Фунти англ. 25·00—25·00, Гульд. гдан. 99·75—100·25 Кор. данськ. 111·53—111·53. Корони норв. 125·57—125·57 Корони шведські 128·72—128·77, Ліри іт. 19·00—19·00, Марки фінляндські 10·75—11·02, Марки нім. срібні 87·00.

АКЦІЇ.

Банк Польський 102·00, Цукор 34·75—35·25, Вугіль 30·00—31·25. Ліпьпоп 79·00—79·00. Модржеїв 17·50—17·75, Островець 79·75—79·75, Стараховиці 48·00—47·75. Жирардів 45·00—45·50, Габербуш 57·50—57·50

Тенденція вдержана.

ПАПЕРИ.

4 і пів внутрішня 60·50. 3 інвестиційна 1 ем. 73·00, серія 77·00—00·00. 3 ем. 74.00 серія 76·00—80·50. 5 конверсійна 65.60 5 залізнича 61·00—59·00, 4 прем. дол. 38·75 4 консолідаційна 61·00—60·50.

Тенденція вдержана.

ЦІНИ ЗБІЖЖЯ.

Львів, 18. серпня.

Пшениця оборот 1644, тенд. спокійна, жито 302, тенд. сильн., ячмінь 240, тенд. спокійна, овес 15, тенд. нестала. Оборот загальний 4717 тон. Овес зл. 15·25—15·75, конюшина біла сира 220—265.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 18. серпня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок без оп.	2·95
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	3·00
За 1 кг. масла експ. в оп. дає залет	3·00
1 л. молока	0·15
1 кг. пепь	1·00

Тенденція на масло й яйця вдержана, на молоко слаба.

Оповістки.

Купецька Гімназія Р. Ш. у Львові, Куркова 14 а. з правами державних шкіл приймає **додаткові зголошення до вступного іспиту** до 1-ої кляси, що відбудеться дня **1. вересня ц. р.** в год. 8-ій зрання. На висилку проспекту залучити поштову марку. 1578 1—2

Однорічна Школа Адміністраційно-Торговельної Підготови Р. Ш. (давн. Курс Абітурієнтів) у Львові, Куркова 14 а. з правами державних шкіл, приймає ВПИСИ абсольвентів (-ок) середніх шкіл, що не переступили 24 років. До подання долучити: 1) метрику, 2) свід. покінченої серед. школи, 3) свід. моральности, якщо була перерва в науці. Вписове зол. 10, місячна оплата зол. 25. **Початок викладів 4. вересня ц. р.** При письменних запитах долучити поштову марку.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,25
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.

Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. С-ки „Діло", Львів, Ринок 10.